

౫౦42౦ ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } ఐన్నవట్టణము 1921 వ సం॥ డిశంబరు నెల 14 తేదీ బుధవారము } No. 211.
నంపుటము. ౮ } దుర్బతినామ సంవత్సర మాగ్గశిరమాస శుద్ధ చతుర్దశి ౧౮. } సంచిక ౨౧౧

“ప్రశస్తమైన ఎన్ జిల్ బర్లు” రైస్ మెషనరీ ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టాంపు నూనెయంత్రములు

ఒకవలము నుండి మరియొక వలమునకు సులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చునట్టి ఆవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

తంబినిలానము, ఎంజిను మద్రాసు

నెం 9, నెకండు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినీరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహూరు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ యీ అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయమగును. సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనీలైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

తామరలైలము

శబ్ద 1-కి 0-6-0

పండ్ల పొడి

శబ్ద 1-కి 0-2-0

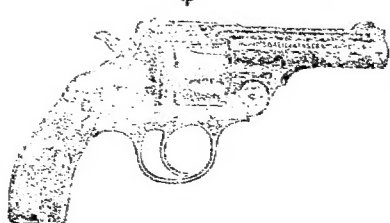
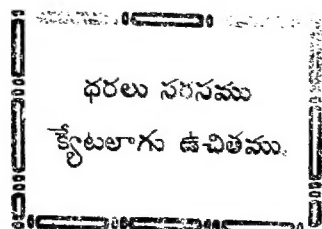
అమృతాంజనం డిపో,
బొంబాయి మదరాసు.

ఒంటి నొప్పి తొలగించుటకు ముఖ్యమందు కంపెనీ వారిచే
జేయబడినది. (8068)

శాశానిధములగు నివాల్వర్లు. ఆరు లేక విడుదలయ్యే
మృగము. స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.

౧౨ నెంబరు.

శాశము ౩౫, ౩౮, ౩౬ అంగుళములలో దొరకును.

చిన్నది. కేబుల్ గెట్టుకోగలిగినది కూడ దొరకును.

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, న్యూ యార్క్.

ఆరోగ్యములకు

ఒకమార్గము

219

తక్షణమే మీరు

ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను

సేవింపిన
చాలాను.

జాబితలు ప్రాయశాఙ్గి ఉచితము.
లభ్యమగును!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంకనిగ్రహయాషధాలయము, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Awarded First Class Certificates and Gold Medals by the South Indian Ayurvedic Conferences and Exhibitions 1919, 1920 and 1921.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

(REGISTERED)

THE WONDERFUL DISCOVERY IN THE MEDICAL WORLD.

For all "Acute" and "Chronic" Diseases.

—PREPARED SCIENTIFICALLY BY AYURVEDA RATNA, PANDIT N. V. SRIRAMA CHARLU, PH. D. SC.—

(Sole Proprietor and Senior Physician of the Madras Ayurvedic Pharmacy.)

This unparalleled and Ancient medicine is prepared in exact accordance with Ayurvedic and Western Modern Principles carefully tested and standardised by expert analysis and found to be an unrivalled Elixir for the general prolongation of life, and particularly a guaranteed remedy for nervous Debility, Skin Eruptions, Eczema, Vertigo, Loss of Nerve Power, Vigour, Memory and Appetite, Depression of Spirits, constant Mental Misgivings, want of spirit and energy, Melancholia Rheumatism, Gout, Paralysis, Insanity, Hysteria, Dropsy, Diabetes, Piles, Asthma, Consumption, Dyspepsia, all sorts of urethral discharges, Acute or Chronic, Irregular menses of all kinds and all men and women's ailments, etc. This is the only safe and reliable remedy for all diseases resulting from youthful indiscretions and loss of Vitality. It imparts New Life and Energy by increasing and purifying the blood. It contains such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Suvarna, Loha and vegetable Drugs. This can be taken also as a Tonic by every one of either sex without any restrictions of Diet, Season or Climate. Complete Directions are sent with Phial. One Phial of 60 pills (for a complete cure), Price Rs. 10 (Ten) only. V. P. Extra.

Apply to:—Ayurvedic Ratna Pandit N. V. Srirama Charlu, Ph. D. Sc.

Telegraphic Address:—"KALPAM" MADRAS.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY,
Post Box No. 151, Madras.

ఏకమూలికాశ్రయోగమునట్లు - సర్వరోగములకును

వైద్యుల సహాయము లేకనే ఆరోగ్య మొనగెడి

"దేవావృత్తరసము"

(3212)

ఇయ్యది సిద్ధులచే నుపదేశించబడి వనమూలికలచేత నూతనముగ తయారుచేసి వేసవేలుగా విక్రయమగుచున్నది. ఏవిధ మైన పక్షములేక మనుష్యులకు వచ్చెను సకలరోగములను వాగుజేసి ఆనందయోగ్యతాప్రకటన బడసియున్నది. ఉపయోగించెడి విధానమును బుడ్డి పెంట పంపబడును. ఆర అవుకను బుడ్డి గిరి రు. ౨. కాలు అవుకను బుడ్డి రూ. ౧ మాత్రమే. పి. పి. చార్మి ప్రత్యేకము. వలయు వారలు

దేవావృత్తరసము కంపెనీ,

(ప్రాప్తి)రు: ములుకుట్ల నరసింహాచార్యులుగాను, కరూరు, ఎస్. వి. ఆర్. తిరుచినాపల్లి జిల్లా.

వర్తకులకు ఫ్యాక్టరీ రిదానులకు విజ్ఞప్తి
సంవత్సరాంతముగుచ్చుది. త్వరపడుదు.

అక్కంటుబుక్కు-EX.

తెజర్లు.

చితావర్జాలు.

రబ్బరుప్లాంపులు.

తలుపుపేపర్లు.

కవర్లు.

కార్డులు.

పట్టి పుస్తకములు.

వగైరాలు సరసమైనధరలకు అతిశీఘ్రముగ తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆర్డరు ఇవ్వండి

ఆర్డరు ఇవ్వండి

వాణి ప్రెస్, ప్రింటర్స్, బైండిర్స్. Etc., జెజవాడ.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృత్తి గా న్నూలును, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, యంత్రకాంత్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమె గావారి చిట్టచేత తమ నాలు వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుల మాయముచేయుట, మామిడి చిట్టను పుట్టించుట, జీవమాంస సమాధియగుట, కరీరములేని రేలకాయలకు మాటులాడుచుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపు మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు బుద్ధుని. ఈ గ్రంథ మును చదివిన ఆత్మయ్యతముగా మేటికొరకైన గావారిచే యిచ్చుచున్నాము. దీనివల రూ. 4-0-0. (2118-238) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, 20, గో. (గుంటూరుజిల్లా)

"కత్తికట్టలు"

వైద్యకత్తి గర్భి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైసవి.
1-కి రూ. 4-0-0.

దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీభర్తయివేరే.

వలయువారు అర్జరుతో ఒకరూపాయి

అడ్రాసు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అంబుకో,

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వైద్యపురం, (గోదావరిజిల్లా)

రైల్వేక్ ఆడ్రెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" వైద్యపురం.

యోగ్యతాప్రములు

2942

(4) నేను 5 సంవత్సరములనుండి విడువని తయ వ్యాధితో బాధపడుచుంటిని. కొన్ని వేళల ప్రాణముకూడ విసిగిపోయినది. వైసాలెస్ సిటీలో నుండు, 'దుర్గా' మెడికల్ హాల్ వారిచ్చిన స్పెషల్ అస్ట్రోక్యూర్ అను దివ్యవృక్షము ను నేవించుటచేతనే నేను ఇప్పుడు సడరు వ్యాధితో సాఖ్య ముగా నున్నాను.

తెలూరు

4-8-20

ఆర్. ఎన్. చట్టి

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకుండు సంవత్సర ఫలితములను క్యాల్క్యులేషన్ చేసి యెన్ని సంవత్సరములైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీరొక భావములను మీరే వ్రాసికొన గలరు. ఇది యిండియోజ్యోతిష్యుడు. దీనివల రు. 2 మాత్రమే.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖజింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

"అమృతి భిషగ్యుల్ ఫలదర్శిని"

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము (వతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి వుపయోగకరము. ఇది యాచుకొనుటకు వారకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపురవములేదు. ముఖ్యమైన తెలుగులో వ్రాడబడినవి. గొప్ప గర్భిణీలులను పొందినది. వల 1 రూ. ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారకు ఆర్డీ నారాయణరావు వంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారికి వ్రాసి. "రాకల దానికే తెలిసికొన గోరువారికి యీ భిషగ్యుల్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు కలయువారల నుండిగల విరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.

1928

వోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

వనోపధి నరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తమయొక్క తరచుభరతను పోగొట్టు

యందు "చేర్మి" గాంచిరి. ధర

1-10-0

ఇండియా సిలోకనందు ఎచ్చటైనను తపాలాఖర్చు

పరిశుభముగా తరపబడును. (2978)

విశాఖము పి. డి. సావంత్.

నెం. 144 ఫస్ట్ వాడ్ బొంబాయి.

అమృత! నున్నది! త్వరలో సిద్ధమగును!!

1922 సం॥ స్వదేశీకారెండరు

మహాత్మాగాంధీ, తో లో॥ లకు

పటములు అందు లో కలవు. కొలది క్యా లెండరులు మాత్రమేను (20వ బడుచున్నది గాన

ఆర్డరులు ఎ ఆర్డరు పంపి, ముందుగా రిజిస్టరు చేసుకోవలెను.

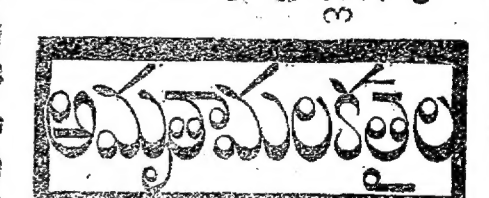
వెల ప్యాకింగు పోస్టేజి సహా 12 అణాలు, మేయరకం కిస్తూ, గోరొజనం, కుంకుమపువ్వు, వచ్చకరూరం ధర సహాయముగ వారకును.

తంజిలిలాసము: క్రిష్ రాజ్ అంబు కో., 'కోలాకూర్' 286, చై నాబాల్ రోడ్, మద్రాస్

గోపాలాచారి

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచారిగారి

శిశువును కండ్లను సర్వదా కాపాడును అన్నివిధ శిశోరోగములను బోగొట్టును పోస్టునోట్సులను దూరము చేయును కణతనోట్సులను నిర్మూలముచేయును సినసరోగముల రోగివర్గము పెదదుకు బలము కలగజేయును (బు) కర్మరోగములను నశింపజేయును కండ్లను చలనజేయును ఆపస్మారముల దూరముచేయును తలనరములకు బలమునిచ్చును నేత్రరోగములకు హితము మూర్ఖులను బోగొట్టును తలచుండును బోసణదును వెంట్రుకలను నెరయకుండజేయును నెరసిన వెంట్రుకలను నులుపుజేయును యోచనచేయువారికి మిక్కిలి హితకరము మాడుపోట్లను నిర్మూలము చేయును విద్యార్థులకు సర్వదాహితము వర్మరోగులకు మంచిజేయును తలచుంటులను మాన్యును అధికనిద్రను తగ్గించును నిద్రలేమిని బోగొట్టును దీని గుణములు అనుభవజ్ఞులకు వెలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0-0. ప్యాకింగు పోస్టేజీప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

ఆ యు ర్వే దా శ్ర మం, 41, ఆచారప్పన్ ఏధి, జి. టి. మదరాసు.

తంజిలిలాసము: "చంద్రిక" మదరాసు.

మద్రాసు అండు సదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్,

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

సామానులపై రైల్వే సుంకము సవరణ.

1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదటి తేదీ లగాయతు యాదిగువ కనబరచిన ప్రకారము వస్తు సామగ్రిమీద సుంకము రైల్వే బోర్డువారి ఉత్తరపు ప్రకారము యమ్. యస్. యమ్. రైల్వేలో సవరణ చేయబడును.

ప్రస్తుత చార్జీలు — నూతన

తరగతి	హెచ్చుతలు.	తరగతి	హెచ్చుతలు.
1—	.333	1—	.38
2—	.500	2—	.42
3—	.666	3—	.58
4—	.833	4—	.62
5—	1 000	5—	.77
X—	1 500	6—	.83
		7—	.96
		8—	1.04
		9—	1.25
		10—	1.87

ప్రస్తుతము మొదటితరగతిలో నున్నటువంటి వస్తువులు తక్కువ ధరలుగల దగుటచే వానిపై సుంకము హెచ్చుచేయుటకు వీలులేనటువంటిన్ని వస్తువు లగు కంకర, ఎముకలు, ఎండుగడ్డి, ధాన్యములు, సున్నము, సున్నపురాళ్లు, తెలగపిండి చెక్కకాయ ధాన్యములు మున్నగునవి ఈ నూతన సంస్కరణముల ప్రకారము ఏర్పడిన మొదటి తరగతిలో చేర్చబడినవి.

2. ఈ రైల్వే ఎ. బి. సి. డి. మెట్రాసు రేల్వేలో ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము మార్పు బడును.

(1) 1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదటితేదీ లగాయతు, ఎ. కట్టిలో యాదిగువ కనబర్చిన ప్రకారము తిరిగి మార్పులు చేయబడును.

మైలుకు మణుగుకు దమ్మిడి

.380 మొదటి 300 మైళ్లకు
.125—301 మొదలు 500 మైళ్లకు
.115—501 మొదలు 800 మైళ్లకు
.100—801 మైళ్లు అంతకు పైన

(11) 1921 సంవత్సరము డిశంబరు మొదటి తేదీ లగాయతు బి. కట్టి కొట్టివేయబడును. యాదిగువ వివరించిన బి. కట్టి వస్తు సామగ్రిని కొంతవరకు ఎ. కట్టిలోనికిని, మరికొంత సి. కట్టిలోనికి మార్పుబడును.

దానికి తిరిగి బి. కట్టి అని పేరు పెట్టబడును.

ప్రస్తుత బి. కట్టి

- (1) ఇంటివాసములు
- (2) చెక్కినదూలములు, చెక్కనిదూలములు
- (3) పెంకులు
- (4) ఇటికలు
- (5) కాల్చినయిటుకలు
- (6) యముకలాహారము
- (7) యినుము, లేక ఉక్కుముక్క
- (8) సూరేకారము

ఈ వస్తువు లన్నియు ఎ. కట్టిలోనికి ట్రాన్స్ పోర్టు చేయబడును.

- (9) వెదుళ్లు
- (10) వెదురు ముక్కలు
- (11) చెట్లు తునుకలు

ఈ వస్తువుల సి. కట్టిలోనికి ట్రాన్స్ పోర్టు అగును. దీనినే 1921 సంవత్సరము డిశంబరు మొదటి తేదీనుండి బి. కట్టి అని వాడుకలోనికి తెచ్చురు.

(III) ప్రస్తుతము జరుగుచున్నటువంటి సి. కట్టి (1921 సి. నంబరు 1 తారీఖునుండి బి. కట్టి అని పిలువబడును)

ఈ దిగువ ఉదహరించిన ప్రకారము సంస్కరింపబడును.

మైలుకు మణుగుకు దమ్మిడి

.30— మొదటి 50 మైళ్లు
.20—51 మొదలు 200 మైళ్లు
.17—201 మొదలు 300 మైళ్లు
.13—301 మొదలు 400 మైళ్లు
.10—401 మొదలు పైన

(IV) 1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదటితేదీ లగాయతు డి. కట్టిలో నున్నటువంటి మాంగనీసు లోహమునకు యమ్. యస్. యమ్. రైల్వే లోకల్ బుకింగులో తిరిగి యా దిగువ ఉదహరించిన ప్రకారము చేయబడును.

హుణగు 1 కి ఒక మైలునకు దమ్మిడి స్టేడింగుస్కేల్

.380	50 మైళ్ల లోపున
.300	100 డిటో
.250	150 డిటో
.200	200 డిటో
.166	250 డిటో
.143	300 డిటో
.125	400 డిటో
.115	400 మైళ్ల పైగా

ఇవి ఎగుమతి దిగుమతులలో నితర వరతులకు లోపైనవి.

(3) 1921 సంవత్సరము డిశంబరు మొదటి తేదీ లగాయతు పెన్సిల్ చార్జీలు యా దిగువ ప్రకారము వేయబడును.

(1) మద్రాసునుండి పంపు ప్రతిరవాణాకును మణుగునకు 12 పైసలు వంతునను, ౦ పైసలు వంతునను, చార్జీ చేయబడును,

మిటర్ గేజి సెక్షనులో మాత్రము గుంట కల్లునుండి హిందూపురము వరకు అల్లుకానేరదు. ఇందులో గుంతకల్లు మాత్రము చేరదు మిటరు గేజి సెక్షనులో గుంతకల్లునుంచి హిందూపురము వరకు మణుగునకు 8 పైసలు వంతునను 4 పైసలు వంతునను చార్జీ చేయబడును.

(II) సరాసరిగా బుక్కుచేయడములో గుంతకల్లు, హిందూపురము సెక్షనులపై మణుగునకు 8 పైసలువంతున వసూలుచేయబడును. గుంతకల్లు హిందూపురము సెక్షనులో ఒకతడివకు మణుగుకు 4 పైసలు చొప్పున వసూలుచేయబడును.

నార్లు ఈస్తులనుమీద ఇక్కడున్న కొన్ని తక్కువరేట్లు ఎక్కువచేయరులేదు కొట్టివేయలేదు. డిశంబరు మొదటితేదీనుండియు జరుగు మార్పులు ఇదివరలో అక్టోబరుజరు మొదటితేదీని ప్రకటనములద్వారా తెలుపబడెను. అందులకూర్చి తెలియకొనవారు స్టేషన్ మాస్టరులకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనినచో తెలుసుకొనగలరు.

(4) వైచెప్పిన మార్పు లన్నియు 1922-వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ మొదటితేదీ నుండియు ఆచరణలోనికి వచ్చును. అవి అన్నియు గూడు

టారిఫ్ క్రొత్త పుస్తకములో తెలుపబడును. అది కొలదికాలములోనే ప్రచురింపబడును.

అవి ఈ రైల్వేస్టేషనుల కన్నిటికిని పంపబడును. వలయువారు స్టేషను మాస్టరు సహాయముతో గాని చీఫ్ గూడు క్లార్కుల సహాయముతో గాని తెలిసికొనవచ్చును లేకున్నచో జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు ఆఫీసుకు వ్రాసుకొనిన 0-4-0 అణాలకు ఒక పుస్తకము బడయగలరు.

(5) ఈ విషయమై యింకను యేమైన సంగతులను తెలుసుకొనవలసి యున్నచో మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనులోని జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు ఆఫీసులో నున్న రేల్వే సూపరెంటెండెంటుగారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

“గొప్ప మార్పు”

ఆయుధకానకముందు యిటీవల చేయబడిన మార్పు ప్రకారము ప్రతిమనుజుడును రైస్సు లేకయే సాధారణమయిన కత్తులు స్వరక్షకార్థము ఉంచుకొనవచ్చును అట్టి కత్తి చేతికత్తుయందు ఇముడ్చబడి బహు అందముగాను చేతికి తేలికగాను ఉండునట్లు మన దేశమున తయారు చేయబడి స్వదేశ “కత్తి కత్తులు” అను పేర విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూచినయెడల దాని ప్రయోజనము మీకే తెలియగలదు.

కావలసినవారు:

ఈ క్రింది చిరునామాదారునకు వ్రాసిన దొరకగలవు.

కొలదిమాత్రమే గలవు గనుక త్వరపడి వ్రాయుడు.

పెద్దకత్తి కత్తు 1-కి రూ. 6-8-0; చిన్నకత్తి కత్తు 1-కి 5-8-0 దేబులు కత్తులు కొనువారికి ఒక కత్తు ఉచితముగా నీయబడును. వలయువారు ఆర్డరులో సహా ఒకరూపాయి అడ్వాన్సుగా పంపవలెను.

పోస్టేజి వగయిరా ఖర్చులు కొనువారు భరించవలయును. మారం శెట్టి కృష్ణారావు, బెజవాడ. (8079)

కరవుతీరిన కలములు

కిష్టము కలుగజేయని ఫౌంటెను కలములు

వ్రాసిన ఆనందము

వాటరు మేసు, స్వాను, బ్లాకుబ్లక్, హార్డువేరు,

సెల్ఫ్ లైటింగ్, కంపెస్ట్

చతురధరాలు—ఆర్డరు ఈయండి.

గిరిబ్రదర్లు, స్టేషనర్లు, ట్రేడ్స్ మెన్, మద్రాసు.

భృంగామలక తైలము

(వైద్యచింతామణి)

భృంగామలక తైలము :- శరణుకు వర్ధనచేసినను, ముక్కులో ప్రతిదినమును నత్యయచేసినను, శిరోరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- తలకు పట్టించిన కంటి రోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- అపస్తంబరోగమును ఉన్నద రోగమును, కపరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- తల వెండ్రుకలను తుమ్మెదలుకలె నల్లగాచేయును.

4 ఔన్సుల సీసా వెల రూ 1

1 పౌను ,, ,, 3

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

19, హుంస్ రోడ్,

మాంటు రోడ్ - మద్రాసు.

(బుధ)

వృత్తాంత లేఖలు

అఖిలభారత వ్యాయామములు

తెలంగాణ

(కార్యదర్శి నుండి)

ఇండియా జేకము అన్ని ప్రదేశములనుండియు దరఖాస్తులు వచ్చుచున్నవి. ప్రఖ్యాతికెక్కిన వారు పంపిణీలలో పాటి చేయుచున్నారు. పోటీదారులందరకునది ప్రస్తుతము తెలుపవలసివచ్చును. ఈ వ్యాయామముల సందర్భమున బ్రిటిషు మైనుడు సంస్థాన వైనికుటును శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. దంభాస్తులు పుచ్చుకొను కాలగ్రాహి 18 తేదీ వరకు పాల్పించితిమి. స్వస్థానమునలి వస్త్రాదులు ఆటగాండు శ్రద్ధ తీసుకొనుచున్నారు. ఘోషాస్త్రీలకు ప్రత్యేక సౌకర్యము లేర్పాటు చేయబడును. హిందువుల యొక్కయు విశ్వామిత్రులయొక్కయు పద్ధతుల ననుసరించి ఫలహారములు దొరకు ఏర్పాటు గావింపబడుచున్నవి.

నూజవీడుమధ్యపానని మేధపుకేసు

క్రిమినల్ ప్రొసీయూట్ నెంబర్ 107 వ కేసు క్రింద పంపించుచు నూజవీడు అసహాయపాదులమీద మద్యపానము చేయకుండా బంధించినందులకు కేసు తేబడెను. ఆ కేసు బెజవాడ సబ్జుడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు గన్నవరములో నీనెల 9, 10 తేదీలను విచారించిరి. ముద్దాయిలను గన్నవరం సబ్జుడివిజనల్ రిమాండులో నుంచిరి. గన్న మెంటు తరపుపాక్షము విచారించుటకు తరిగి ఈనెల 21 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను. ముద్దాయిలు నిలవబడుట అవసరముగదని కూర్చుండి ఘోర్లులో ఇచ్చు వాగ్దానములను జిల్లాకార్యగ్రామములలోని నాయకులను బడినవారిని వ్రాసికొనగూడదని మేజిస్ట్రేటుగారు ఆజ్ఞాపించిరి. పోలీసువారు ముద్దాయిలను దుర్భాషలాడుచుండిరి. మహాత్మా గాంధీకి క్షేయము కల్గెనులలో ముద్దాయిలు ధైర్యముతోను అతి ఉత్సాహముతోను శ్రీకృష్ణుని జన్మస్థానమున కేగిరి. — ఒక విలేఖరి.

పెనకన మెట్ట

(ఒక విలేఖరి నుండి)

డిసెంబరు, 11:- కృష్ణాజిల్లా యన్నగూడెం తాలూకాలో ఖేరి మా పెనకనమెట్ట గ్రామములో నవంబరు 24 తేదీన కర్ణం గారగు నాగులుపాటి వెంకట్రామదాసు పంతులుగారు, మన సముగా రగు దాసి బ్రహ్మయ్యగారును సత్తురలు ముగ్గురును అంతరు తమ పదవులకు రాజీనామా యిచ్చివున్నారు. సజరు వుద్యోగములకు యెవరైనను దరఖాస్తు పెట్టుదుకేమో యని నేచి యుండి, తుదకు యెవరును యీ బానిసవృత్తికి నిచ్చగింపనందున యెన్నంగూడెం తాలూకా తహశీలుదారుగారు రగు రెడ్డిగారిగుండు సుబ్బారావుగారు మా గ్రామమునకు సమీపమున వున్న కుమాకేడం గ్రామమునకును కరణములను ఆ దస్త్రములు ఒప్పజెప్పుకొన నియోగించిరి. రివిన్యూ యిన స్వేచ్ఛరుగారిని కూడ బంపిరి. వీరిందరు మా గ్రామమునకు రాకపూర్వమే మా పూరు మనగబుకరణములు తమ దస్త్రముల కట్టగకట్టియుంచిరి. వారు తమూరదేవంనుంచి వచ్చునకి మా గ్రామములకు ఆలంబనము వీక్షలపెంట్ల గాంధీభజనలు చేయుచు గాంధీకి జేయు యను జయ జయధ్వనులు మిక్కి మిక్కి వెంకట్రామదాసు పంతులుగారి యింటికివచ్చి కుమాకేడం గ్రామమునకును కరణములను పుచ్చుమాలాలంకృతుల చేయునలన గౌరవముజేయు వెంటిరి. దస్త్రములను వచ్చి జెప్పుకొనిన మొదల తానిగౌరవమునకు తగినయెంచి కుమారదేవం కరణంగా రగు మహారాజశ్రీ మంచిరాజు సత్యనారాయణమూర్తిగారు తాను భూతియడనని తలచి వెంటనే యిండును గురించి తాను యిదివరకు 12 వ గ్రామమునకు చేయుచున్న బానిసవృద్ధిగమునకు కూడ రాజీనామా యిచ్చివారు. ఆ మన సముగారగు నీరుగొండ వీరన్నగారు తమ పూర్వపాపనాదోషము వల్ల రికార్డు కొంతవట్టుకు వచ్చుగించెనుకొనేసరికి, తానుభారత మాతకు జనించిననీన్న గాంధీనుహాత్తుని తత్వము మానసమునకు పొడముట వల్లనున్న నేను యిది వచ్చుగించుకొనేని యిన స్వేచ్ఛరువారితో చెప్పెను. తరువాత వానిని సగౌరవముతో పూరుబయటికి సాగ నంపి గ్రామస్తులు గాంధీ భజనతో తిరిగి వచ్చిరి. మా గ్రామము ఉత్సాహపూరితమై యున్నది. ఈమధ్య స్థాపించబడిన పంచాయితీకోర్టు మా గ్రామమందు చాలదీక్షతో పనిచేయుచున్నది.

రాజమహేంద్రవరం వార్తలు

(వ్యక్తియవిలేఖరి నుండి)

డిసెంబరు 12:- 11-12-21 ఆదివారం సాయంత్రము 5 గంట పాకీచావులో కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడు గారి ఆధిపత్యముకింద నొక బహిరంగసభ జరిగెను. సుమారు 5000 మంది భాగ్యులు స్త్రీలు సభకు విచ్చేసిరి. స్వామినాయుడుగారు ప్రముఖ సాహిత్యములను ముచ్చటించుచు బొంబాయి అల్లరులలోని ఆచార్యులను నమస్కరించి వాటిల్లిన అపజయము వలన ప్రజలు నిరుత్సాహపడుచున్నప్పుడు వారిని తిరిగి మేల్కొల్పి, వారిని ఉత్సాహవంతులుగా చేయుటకో యనునట్లు, బంగారా, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారును, సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారును కాలిఫోర్నియాను ఆకాష్ట్రీయ మని చాటించి రనియు, లాలా లజపతిరాయి, నెహ్రూ మున్నగు జేతభక్తులను బంధించినియు చెప్పిరి. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు తమ సహజ గాంధీయముతో గోదావరి మండల పరిస్థితులను గూర్చియు, కాకినాడలో స్వరాజ్యపతాకమును పోలీసువారు డోడబెరుగక సాంబుమార్తి పంతులుగారు తిరిగి దాని ప్రతిష్ఠించినందులకు ప్రభుత్వమువారిచే అశ్రువు చేయబడుటకు గూర్చియు విపులముగా ఉపన్యసించి, ముఖ్యముగా విద్యార్థుల కర్తవ్యమును నూచించిరి. తల్లాశ్రద్ధ నుండిరమ్మగారు (కాకినాడ వాసులు) తమ మృదుమధురశైలిలో చక్కగా నాపన్యసించి ప్రజల మనస్సులు రంజింపజేసిరి. స్వరాజ్యపతాకమును నిలపవలసినదనియు, ప్రభుత్వమువారు దానిని బలవంతముగా నూడదీసినచో తాను తిరిగి దానిని ప్రతిష్ఠించు మనియు, కాంతి వైస్యములోచేరి, చెఱపాలకు పోవుటకే మక తన ప్రాణము వై నను అర్పించుటకు సిద్ధముగా నున్నాననియు చెప్పిరి. కాంతి వైస్యములో 18 వ స్థానములు వై మయస్సు కలవారందరును చేరవలసినదనియు, 12, 18 వ తేదీలలో వైస్యమువచ్చి పురవీధులలో తిరుగునప్పుడు ప్రజలు హాతాళము చేయవలసినయు, యాదానీస్యము వహించి యూరకుండుటయే శ్రేయస్కరమనియు, విద్యార్థులు యూనియనుజాతును సహముచేసి తమ యాత్మగౌరవము కోల్పోవలసినయు వక్రలండులు పాచ్చరించిరి. ఉత్సాహము మెండుగానున్నది. సిపాయిలు నేటి సాయంత్ర మిచ్చటికి వత్తురు.

శ్రీకాకుళం వార్తలు.

(ఒక విలేఖరి నుండి)

డిసెంబరు 10:- తే 8 దీని బ్రహ్మపురమునుండి వచ్చిన అసహాయపాదులందరు హైస్కూలు కెడరుగ ఎండలో కూర్చుండి భజనలుచేసిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు చాకు బజారులో బహిరంగసభ జరుపబడెను. జయంతి వెంటట నారాయణగారు తమసహజగంధీరధోరణితో గొన్న మెంటువారు మహాచ్యుదీయులకు జేసిన అన్యాధాయములు పంజాబుదురంతముల విషయమై ముచ్చటించునపుడు సభలోనుండి హాహాకారములు బయల్పడెడి కంటతడిబెట్టనివారు లేరైరి. ప్రజలలో నుత్సాహమునకు మితిలేకుండ నున్నది.

తే 9 దీని జిల్లాకార్యగ్రామ సంఘము రాత్రి 7 గంటలకు 'రమావిలాసిని' నాటకకాలలో సమావేశమై జిల్లాలో జేయుచున్న పనివిషయమై, కాననోల్లంఘనమునకు జిల్లా యొక్క పరిస్థితులెట్లున్నవో మొదలగు విషయములు చర్చించిని లేలియవచ్చుచున్నది. ఈగోజుననే జిల్లాలో బనిజేయుచున్న నాయకోల్తేములు చాలమంది విచ్చేసి నగరసంక్తిర్తజేసి సాయంకాలము 5 గంటలకు చాకుబజారులో సభ జరుపబడెను. బాగ్బుగిరిగారు, నాభి రామకృష్ణరావుగారు స్వరాజ్యతత్వముగురించియు, అస్పృశ్యతగురించియు విపులముగా ముచ్చటించిరి. తరువాత బొంత ఆపూరావుగారు అస్పృశ్యత మద్య పాననిషేధమువిషయమై విపులముగా ముచ్చటించిరి.

వీరితరువాత, చాకలికులజాతును, ఇవ్వడు గంజాంజిల్లా బ్రాహ్మణతెర్దాం గ్రామమును చీరాలపేరాలవలె జేయుచు, డిరిప్రజలచే, యూనియను తీసివేయనందుకు పన్ను లియ్యకుండజేసిన నాయకమణి యగు రాజాం పాపయ్యగారు పురాణేతిహాసములతోను సమయన్నూర్తి ఉపమానములతో మృదుమధురముగా గొన్న మెంటువారియొక్క అన్యాధాపు పరిపాలనవిషయమై పండితపామరరంజకముగా ముచ్చటించునపుడు సభికులందరు నిశ్చలై సమోహనాస్త్రబద్ధితులై నటుల మైమరచి రని చెప్పుట సరికయోక్తిగాదు.

మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు శ్రీకాకుళంపాఠశాలకు స్వదేశీదీక్ష బూనక నిత్యదాసత్యములోనే గొట్టుకొనుట కోచనియ మని పాఠులను హెచ్చరించిరి.

సభ విడిచినప్రదేశములో ముగిసెను. సభ ముగిసినతరువాత, సెమనల్ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు నిట్టల రామమూర్తిపంతులుగారు వారివచికి రాజీనామా యిచ్చి స్వరాజ్యదీక్షాకంఠమున గట్టుకొనిరి.

పుర్రపాలలో నమిలోత్సాహము నెలవడి నూతనచైతన్యమును గలగజేయుచున్నది.

గూర్కపూడి

ఒక విలేఖరి నుండి

డిసెంబరు 10:- ఈ గ్రామములో సుమారు 1 నెల 15 దినములనుండి హిందీ ప్రచారము చక్కగా జరుగుచున్నది. 5-మంది విద్యార్థులు హిందీభాషను నేర్చుకొనచున్నారు. ఈ ప్రచారము ఈ గ్రామజాతీయపాఠశాలతరపున జరుగుచున్నది. హిందీ ఉపాధ్యాయులు కమ్మవారు మ-రా-శ్రీ అల్లెలూరి లక్ష్మణరావుగారు కడుశ్రద్ధతోను పట్టులతోను పనిచేయుచున్నారు.

మాజాతీయపాఠశాల దూరస్థ గ్రామముల విద్యార్థులను ఆకర్షించుచున్నది. ఈ గ్రామ బ్రాహ్మణవైశ్య యువకుల సహాయమును పొల్లునుచున్నది. సంస్కృతోపాధ్యాయులు బ్రహ్మశ్రీ వైత శివరామకాష్ట్రీగారు నిష్కళంకబుద్ధితో శ్రవపడి బాలురకు సంస్కృతమునందు చక్కనిదిక్ష నిచ్చుచున్నారు.

కాంతినేన

డిసెంబరు 8-12-21 తేదీ సాయంత్రము జరిగిన మహాజనసభలో ఈ గ్రామమునకు కాంతినేన యవసరమని తీర్మానించిరి. 12 గురు యువకులు ప్రస్తుతము కాంతినేనలో చేరి సంతకములుచేసిరి. ఇంకను చేరనున్నారు. ఇంతకు పూర్వమే కాంతి యంత్రమైన కాననోల్లంఘనచేసి స్వరాజ్యసంపాదనలో ప్రాణములనైన నర్పింపసంసిద్ధులని మా గ్రామస్థులు సుమారు 50 మంది సంతకములు చేసియున్నారు.

అస్పృశ్యత

9-12-21 తేదీన వైశ్యరత్నము చిరంజీవి పల్లిపాఠు బ్రహ్మయ్యవారి తండ్రి చిననరసింహంగారి దినవారములు సక్రమముగా గడసి ఘనము 1400 బీదజనులకు అన్నప్రదానము చేయించిరి. అందు ముఖ్యముగా మాలలును మాడి నెలను ఘనము 800 ల జనం భుజించిరి. వీరికి అన్నము కట్టించి పరామర్శచేయుటలో మా గ్రామవైశ్యులును బ్రాహ్మణులలో కొందరును పాల్గొనిరి. వైశ్యులలో ముఖ్యులు మ-రా-శ్రీ పల్లిపాఠు కోటయ్యగారును యెందురూ వీరభద్రయ్యగారును స్వయముగా అన్నము కట్టించిరి. మిగిలిన వైశ్యబృందము అంతయును ఆబాలవృద్ధులు నిరభ్యంతరముగా వడ్డనజేసి అస్పృశ్యతాపీచమునుండి విముక్తులైరి.

రాయవోటితాలూకా దేవగుడిపల్లి కరణంగాడు అసహాయోద్యమము ననుసరించి తమపనికి రాజీనామా నొసంగిరి.

చింతానూరు రథోత్సవము ఈయేడు కారీకమానములో జరిగిన రథోత్సవ మప్పుడు రథము లాగిటలో 4, 5 గురు జనులపై కెక్కిరి. ఒక శ్రీకి నడుమువీరికి ఆనుపత్రికి గొంపోవుచుండగానే పురజించినది. 2 గు చికిత్సలో నున్నారు. పోలీసువారు, దేవాలయాధికారులు కొంచెము శ్రద్ధగ నన్నచో ఈ లాటి విపత్తు జరిగియుండ దని ప్రజలు భావించుచున్నారు.

9-12-21 తేదీని తణుకుతాలూకా కానూరుగ్రామములో ఫిగ్గెసభ జరుపబడెను. చుట్టుప్రక్కలనుండి పది గ్రామములప్రజలు ఆత్మ్యత్సాహముతో ఖడ్గరునస్త్రధారులై హాజరైరి. కొవ్వలి గోపాలరావుగారు స్వరాజ్యసత్యకథనుగూర్చి విపులముగా చెప్పిరి. పదిగ్రామములలోను పంచాయతీ ఏర్పాటున్న ఖడ్గరుడిపోస్టాఫసులను తక్షణమే కావించబడెను. ప్రజలనిర్మాణశక్తి విజృంభించుచున్నది. దేశభక్తియు కార్యదీక్షయు అంటువ్యాధివలె వర్ధమాన మగుచున్నది.

గిగ్గు మెమోరియల్ మెడల్, వెంట్రెండుకప్పనకై ప్రతి సంవత్సరమును జరుగుచుండెను పోటీపందెము ఆటలను ఈ సంవత్సరము గుంటూరునందు 1922 సం॥ రం జనవరి 20, 21 తేదీలను జరుపుటకు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు ఇంటరుస్కూలు స్పోర్టును ఆసానిడోషనువారు నిర్ణయించిరి. ఈ ఆటలలో జిల్లా యందలి ప్రాథమిక, మధ్యమ, ఉన్నతవిద్యాలయవిద్యార్థులందరును పాల్గొనవలయు. ఈవిషయమై యింకను సమాచారమును తెలియగోరువారు టవును హైస్కూలునందలి సహాయోపాధ్యాయులగు ఆడినం నారాయణమూర్తి ఎం. ఏ. ఎల్. టి గారిచేరుట వ్రాయ ప్రార్థితులు.

[illegible]

ఆంధ్ర పత్రిక

1921-వ సంవత్సరం డిసెంబరు నెల 14-వ తేది

బుధవారము

ఆంధ్రుల కర్మము

(1)

ఆంధ్రులు వర్తమాన సందిగ్ధ సమయమునందు

వారి కర్మమును నిర్ణయించి కార్యాచరణమునకు బూనుకొనవలసిన యవసరమును నాయకుల సందేశములు దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారి సందేశము గాంధీమహాత్ముని సందేశము విస్తృతము చేయుచున్నవి. రీడింగు ప్రభువుని ప్రభుత్వము జాతీయ జీవానభావములను భగ్నము చేయుటకు నాయకుల బంధనమునకు బూనుకొనినది. ప్రభుత్వ మవలంబించుచున్న నిర్బంధ విధాన మపూర్వముగ నున్నది. స్త్రీలు భూమిబట్టల నమ్మకమునావులయను స్వరాజ్యకాంతమునదిగ ద్రోయుటయును నన్యాయకృత్యములనిలవకయు ద్యమావలంబించును నిరంతరము నిందించే న్యాయ ఇండియా లీడరు ప్రతికూల సయితము ప్రాయముచున్నది. ప్రభుత్వపు నిర్బంధవిధానము మితివాదులకు సయితము కోడమును గలుగజేయుచున్నది. మితివాదులను లాలించి బుజ్జగించి ఉద్యోగముల సిచ్చి నిరంకుశాధికారవర్తము స్వప్రయోజనములకు వారి నుపయోగించుచున్న విధము వారికిపుడనభవమునకు వచ్చుచున్నది. మితివాదుల వాదమరణ్యరీతముగ నున్న విధమును నిర్బంధములు విశదము చేయుచున్నవి. మితివాదనాయకుల కధికారి నిర్బంధములు వివాదమును గలుగజేయుచున్నపుడు వారి ధికారవర్తముతో గలిసి తని జేయుట యనుచితము. ఉద్యోగములను ధనమును వధికారకారవమును నపేక్షించెడి స్వార్థకుల కార్మికత్వమును గలుగకబోవుట సహజమైనను కేవలము ఎమ్. ఎల్. సి. మొదలగు నతర గౌరవ భ్రాంతిని విడువజాలనివాడిస్థితి జాతీయదైన్యస్థితికి నిదర్శనముగ నున్నది. ఇప్పుడైనను వారు తల్లియార్తనాదమును నాలకించి వారిశక్తిని నిర్బంధ బంధములను నాశనముచేయుటకు వినియోగించి చరితార్థులు గావలసియుండును. సహకారులును స్వలాభాపేక్షకులును నేమిచేసినను చేయకపోయినను అసహాయోద్యమావలంబకులు మాత్రము వారి ధర్మమును జాతీయమోక్షమునకు నిర్భయముగ నిర్వహించవలసియుండును.

నిర్బంధములు-కాంతి.

అసహాయోద్యమనిర్వాహకులు వర్తమాన సమయమునందు మహత్తరమైన ధర్మభారమును నహించవలసియుండును. నాయకుల నిర్బంధములును, స్వాతంత్ర్యప్రతిబంధకములును, స్త్రీల నిర్బంధములును, క్రింది యధికారుల దౌర్జన్యములును ప్రజాహృదయములందు రోషావేగములను గలుగజేయుచున్నవి. కలకత్తాయందు రత్నకభటులు గలుగజేయుచున్న బాధలు కోమలమైన వంగ యవజన హృదయమునందు రోషావేగమును ప్రజ్వలించజేయవచ్చును. వంజాబునందు సిక్కు బండిలను బెట్టిన బాధలు ప్రతాపపూరితమైన వంజాబు హృదయమునందు రోషావేగమును గలుగజేయవచ్చును. ఆంధ్రదేశమునందు విద్యార్థి

ను నైనికుల నభినందించుట కాజ్ఞ

నా దేశమైన యాంధ్రహృదయమునం

యవచ్చును. అధికార

వర్తము శాంతిని బ్రకటించుచు శాంతికి బ్రతికూమైనమార్గముల నవలంబించుచున్నది. ఆయుధ పాణులైన నైనికులు నగరపంచారమును జేయునపు ధైర్యమువలననైనను నల్లరులు గలిగిన నంతయును నసహాయోద్యమముమీద విరిగిపడి స్వరాజ్యోద్యమమునకు విఘ్నములు గలుగుచు. తుపాకులను ధరించిన భటులు స్వల్పకారణములకే తుపాకులను గాల్చిన యువంతములతో భారత దేశవ్యవహారములు నిండియున్నవి. దౌర్జన్యమున కారంభమునం దధికారవత్సము బూనుకొనినను దోషము శిక్షలు మాత్రము ప్రజల పాలగును. డిల్లీ వంజాబు భార్యాడ చాంక్పూకు మద్రాసు హూరా యదంతములు కరమప్రమాణములుగనున్నవి. సామాన్యులకు బెదరింపులను తీట్లను కారాగృహవాసమును సహించుట సాధ్యమైనను అంగవిచ్ఛేదమును జేయు గట్టిదెబ్బలను పొందుపులను శాంతముగ సహించుట సాధ్యముగాదు. చిరరంజనదాసుగారు మిత్రుగారు మొదలగువారు సహించింట్లు దేశసేవకులు దెబ్బలను సహించవలసిన సమయము గలిగినది. భారతమాత తన సంతతినుండి వారి మోక్షముకొరకు మహాశాంతియును గోరుచున్నది. భారతీయులకు వారి దుఃఖాపిభవము సందేహముగలదు. అధికారుల నిర్బంధములు దౌర్జన్యములు వారి కతనమునకు కారణముగను. భారతీయుల సిగ్గహము వారి పూర్వ విషయమునకు సాధనముగను. “నిర్బంధము తెచ్చిగలిగినను అహింస రాజ్యాధిపత్యమును నహించిన సంపూర్ణ విజయముగలుగుదు; శాంతిపావనమున కలతలను సిగ్గహములేమియెడల వరాజయము గలుగుట నిశ్చయము.” అని గాంధీమహాత్ముడునుసరింప సందేశమును గాపాడవలసిన భారతాంధ్రులమీదను నితర భాంతీయులమీదనునలనే గలను. ఇట్టి సందేశములనె బందీలైన నాయకులందరును భారతీయులకు బంపియున్నాడు.

శాంతినైన్యము

ఈసందేశమునునిర్వహించుట కాంధ్రదేశమునందు శాంతినైన్యమును వెంటనే స్థాపించవలయునని దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారి కాంధ్రప్రపంచమును గోరుచున్నారు. అహింసాప్రతిజ్ఞనుజేసి శాంతిని గాపాడగలసేవలు కష్టకాలమునందు సయితము శాంతిపరక్షణమును జేయుటకు సమర్థులుగ నుండగల విధమును బొంబయియల్లదులు ప్రయాగ కలకత్తా హరతాళములు విశదము చేయుచున్నవి. కాకినాడయందు సాంబమూర్తిగారి రద్భుతముగ శాంతిని గాపాడగలిగిరి. ఇట్టిస్థితియందు శాంతినైన్య మధికారభయమునకును ధిక్కారమునకును బాలగుచున్నను స్వరాజ్యసిద్ధికిని శాంతిపరక్షణమునకును నవసరముగ నున్నది. శాంతినైనికుడు నిర్వహించవలసిన ధర్మములు దుర్భరము లని వాని ప్రతిజ్ఞావ్రతము విశదము చేయుచున్నది.

“శాంతి నెలకొల్పుట, సభలు, హరతాళములు, ఊరేగింపులు క్రమముగా నడుపుట, తమకిచ్చినయత్నములకారం ఆవరణమైపుడు సాంఘిక సేవజేయుట, (వెడు నడతలవాడని వాడుకగలవారి నెవ్వరిని నైనికునిగా చేర్చకూడదు.) రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారిచే నియమింపబడి వారి యధికారము నకు లోబడి రాష్ట్రప్రధానసంఘము పనికేయవలెను. భిలాఫత్ విచ్చికభటులుకూడ శాంతిసేనలో చేరి రాష్ట్రప్రధాన సంఘమునకు లోబడి పనికేయవలయును. 18 యేండ్లలోపు వారెవ్వరు నైనికులుగ చేర్చుకొనకూడదు. ఏ విచ్చికభటు సంఘ మందెవడు నైనికుడుగా స్వచ్ఛతకాలము వైపునకులు వాసంకు ఆ దేశముల నన్నిటికీ పౌరధాన్యంతో నిర్వహించెదను. దౌర్జన్య రాజీశ్వరును వాత్సల్యవదును క్రియయ: యను అనున రింజును, ఇతరులు అనునరింజు:ట్లు బోధింతును. భారతజాతి దౌర్జన్య రాజీశ్వరిధానము అనునరించు నంత కాలము యాదనాణము ప్రకాశము నేను నడచుకొనుచు. నా నిధిని నిర్వహించుటకు తీసుకొనిన అన్ని అపాయములకును సంసిద్ధుడనై యును.”

శాంతి నైనికుల నణచినంతమాత్రమునను హరతాళములును భూమిప్రచారమును నిలువనగ ప్రమాగ హరతాళము విశదము చేయుచున్నది. దుర్భాగ్యులన్ని సంఘములందును గలను. వారిని పశవత్తులనుగ నుంచుటకు ప్రజలకు గల శక్తి యధికారులకు లేదు. అధికారులు ప్రజావిశ్వాసమును విడిచి నైనికులకు నుపయోగించుట శాంతికి సాధనముగాదని దేశపరిస్థితులు తెలుపుచున్నను వారు ప్రాతపద్ధతులనే నమ్ముట శోచనీయుము. ఆత్మ నిగ్రహము గల దేశ సేవానిరతులు వేలకొలది శాంతి నైనికులుగ జేరి స్వరాజ్య సంపాదనమున కార్మ సమర్థులును జేయుచు లజవతిరాయి మోక్షిలారు నెహ్రూ చిత్రరంజనుదాసు మొదలగు దేశభక్తుల మార్గము నవలంబించుచు ధర్మనిర్యాసమును జేయుచు నాంధ్ర గౌరవమును గాపాడుచు గాత!

మోపళాఖయిదీల
రయిల్వేమరణములు

మోపళాఖయిదీలను రయిలులో తీసికొని పోవుచుండ, కలుపుకు చనిపోయిన సంగతి మాచువదలకు తెలియును. ఇందువిషయమై చర్చించుటకు నిన్నటిదినము సాయంకాలము మద్రాసుశాసనసభ పూనుకొనెను. కే. షణ్ముఖం చెట్టిగారు చర్చకు ప్రారంభించిరి. కా. నావ్ గారు మలబారు జుండలమునకు కమిషనరయియుండ, జరిగెడి ఏర్పాటులకు వారేబాధ్యత వహించవలసియుండును. ఆట్టిస్థితిలో, రయిల్వేమరణముల విచారణ సంఘమునకు, నాపుగారి సభ్యత్వముగ నొంతుట యసభ్యమని, చెట్టిగారి కాక్షేపించిరి. నావ్ గారు సాక్షులుగ నుండవలసినదిగాని, విచారణ కర్తగనుండి యుండకూడదనిరి. మరణములకు ఊపరి ఆడకుండుటగాక, ఇతర సందర్భములు కూడ కలవని ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందుగలదు. ఆ సందర్భము తెల్పియో ప్రభుత్వమువారు తెలిపియుండలేదు. మువ్వరు వైద్యాధికారులు, రైలుపెట్టె మనుష్యుల నెక్కించి కొనిపోవుటకు తగియుండలేదని సాక్ష్యమిచ్చుచు, మరణములకు ఊపరి ఆడకపోవుటయే కారణమని స్పష్టపరచియుండిరి. రైల్వేకంపెనీవారు విగుల అక్రమముగ ప్రవర్తించిరి. సార్జెంటు ఆ డ్రూసుగారి ప్రవర్తనను, షణ్ముఖం చెట్టిగారు జనరలు డయరుగారి ప్రవర్తనతో బోల్చిరి. ఇట్టిస్థితిలో ఏ న్యాయముగూర్చి రీడింగుప్రభువు వదేవదే ప్రతిపాదించుచున్నాడో, అన్యాయమునే దోషకారకులకు వర్తింపజేయవలయునని, చెట్టిగారు గోరిరి సర్ లయొనిలో డేవిడ్ సనుగారు ప్రభుత్వవత్సమున మాటలాడుచు, వార్తాపత్రికల రిపోర్టులను నమ్మి నిందజేయకూడదనియు, నావ్ గారే విచారణసంఘమునకు తగిన అధ్యక్షులనియు, బదులుజెప్పిరి. కొంతసేపు సభ్యులు చర్చ జరిపినపిమ్మట, చర్చ ముగిసెను. జనవరి నెలలో మరల కూడడినభలో, విచారణసంఘపు రిపోర్టును సరిక్షింపవచ్చునని డి. బ. రామచంద్రరావుగారు సూచించిరి. విచారణసంఘ నిర్ణయము, దేశమునకు సంతృప్తిని కలిగించునని దోచదు. శాసనసభలో జరిగినచర్చవలన, ప్రయోజన మంతగనుండదు. ప్రభుత్వవిధానము మారి, ప్రజలకు స్వపరిపాలనాధికారము చేకూరినగాని, ఇట్టి దుష్సంఘటనముల కవకాశము దొలగిపోవదు. అన్ని పక్షములవారును సర్వస్వ స్వరాజ్యసిద్ధికి కృషి సలుపుటకు, రైల్వేవిచారణములు ప్రోద్బలము గలిగించవలెను. శాసనసభలో శుష్కప్రపంగముల గావించిన మాత్రమున లాభము చేకూరదు.

సమితుల చట్టము:

మద్రాసు రాష్ట్రమునకు వర్తింపజేయుట.

మద్రాసు రాష్ట్రమునకు గూడ సమితుల చట్టమును వర్తింపజేసెడిటలు, మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించిన ఉత్తరువు మాకందినది. దీనిని దిశెంబరు 9 తేదిన ప్రచురించినటలు ఉత్తరువునందున్నను, ప్రతికలకు జేరుటకు అయిదవనము లేల యాలస్యముయ్యెనో తెలియదు. ఉత్తరువునందీ రీతిని వివరింపబడినది. "1920 సంవత్సరపు డివల్యూషన్ చట్టముచే సవరణ జేయబడిన 1908 సంవత్సరపు ఇండియన్ క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టపు 1-వ శ్లోకములోని రెండవ సబ్ సెక్షన్ ప్రకారమున అధికారముల ననుసరించి, సభా యుతులగు గవర్నరుగారు ఈ చట్టపు రెండవ భాగము నందలి నియమములను మద్రాసు రాష్ట్రమున కంతకును వర్తింపజేయుటకు అనుగ్రహించిరి."

అన్ని ప్రదేశములందును అటువలె పెట్టుచున్న నిర్బంధ శాసనమును మద్రాసు రాజధానిలో ప్రవేశ పెట్టుకున్నచో ఈ రాష్ట్రమునకు లోటురాదా? ఒక రాజధానిలో నిర్బంధములు వీలవముగ కొనసాగుచుండ వేరొక రాజధానిలో లేకుండుట, తిరిగి దాయముని ప్రభుత్వమువారు భావించియుండుదు. వేలయువరాజుగారు చెన్నపురికి రానున్న తిరిగి నిర్బంధములను అతిశయించి జేయుట అధికారవర్గ సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నున్నది. ఈ చట్టమును, వంగదేశములో వెనుక జరిగిన అరాజక సంఘముల నడచినై చుచు మిత్రము నిర్బంధించియుండిరి. ఇప్పుడు బయల్పడుచున్న సేవా సంఘములకును, వానిని నెట్టి పోలికగాని సంబంధముగాని లేదు. ఇప్పటి సంఘములు దార్జన్గ రాహిత్యమును ప్రధాన నియమముగ నంగీకరించుచున్నవి. అట్టితే, మద్య పాన సాధనమును, స్వదేశీ ద్రవ్యమును ప్రోత్సహించి, శాంతినిరక్షించుట కేర్పడిన ధర్మబద్ధులగు సంఘముల నడగదొక్కటకు, క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టమును ప్రయోగించుటకు వివరిత చర్య యుండబోదు. అధికారుల తత్తర పాటున కిది నిదర్శనము. నిన్నటి జస్టిసు ప్రతిక, నిర్బంధములను వదలుడని ప్రభుత్వమువారిని మరల కోరెను. నిర్బంధముల మూలమున, సహాయ నిరాకరణోద్యమము నకు మురింత ప్రోద్బలముగలిగెననియు, వ్యవహారము చెడెననియు, ఇంతట నయినను ఆగ్రహస్థులెన్నిటిని చక్క బరచుటకు దొరతనమువారు పూనుకొనవలెననియు, ఇందుకొంకు అన్ని ప్రజలముల నాయకులను పిలిపించి వారితో యోచించుటకు రాండుతులిన సమావేశము నేర్పాటు జేయవలయుననియు ఈ ప్రతిక కోరినది. జస్టిసు ప్రతిక అభిప్రాయముతో మంత్రుల తేజో భవిం చెదరా? ప్రభుత్వ ఉత్తరువును ప్రచురించుటకు పూర్వము మంత్రులతో గవర్నరుగారు యోచించిరా? యోచించినచో, వారు తమ య సమ్మతిని తెలియజేసి యుండిరా? ఈ సంగతులకు ప్రత్యుత్తరమును వినగోరెనము. క్రొత్త యుత్తరువులన, ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు రాష్ట్రమున స్వరాజ్యోత్సాహము నమితముగ వ్యాపింపజేసెదరని భావించవచ్చును. ఇందులకు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి సభి నందింపవచ్చును. క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టపు రెండవ భాగపు నియమముల తాత్పర్యమును పాఠకుల లాభము నిమిత్త మిట పొందుపరచెదము.

1908 సంవత్సరపు క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టము: రెండవ భాగము.

అక్రమ సంఘములు

(15) (1) సంఘమునిన, కొందరు మనస్సులచేరిక. (2) (2) దార్జన్గ చర్యల కావించుటకును, భయపెట్టుటకును ప్రోత్సాహము జేయునట్టిగాని, సహాయము జేయునట్టిగాని, సంఘము అక్రమ సంఘముగను.

(2) సభా యుతులగు గవర్నరు జనరలుగారిచే అక్రమముని క్రకటింపబడు సంఘము అక్రమ సంఘముగను.

16. సభా యుతులగు గవర్నరు జనరలుగారు ఏ సంఘముయినను న్యాయవరిపాలనమునకు గాని న్యాయ పోషణమునకుగాని అడ్డు గలిగించునని తెలిచినను, లేక అట్టి యుద్దేశము గలదని తెలిచినను, అట్టి సంఘము అక్రమమునని వారు నెట్టెట్టులో ప్రకటింపవచ్చును.

(17) (1) అక్రమ సంఘములో నెవరయినను సభ్యులయినను, ఆ సంఘపు సభ్యులందు పాల్గొనినను, ఆ సంఘమునకు చందా సేచ్చినను, చందాను తీసికొనినను, చందాను కోరినను, లేక ఏవిధమున నయినను ఆ సంఘమునకు తోడ్పడినను, అట్టివారిపై ఆదమానముల శిక్షలుగాని, జరిమానాను గాని, లేక రెంటినిగాని విధించవచ్చును.

(2) అక్రమ సంఘము నెవరయినను నిర్వహించినను, అందుకు తోడ్పడినను, లేక ఆ సంఘపు సభను కావించినను, అందుకు తోడ్పడినను, లేక సంఘ సభ్యులలో నెవరి సహావేశము నయినను ఏర్పాటు జేసినను అందుకు తోడ్పడినను అట్టివారిపై మూడువత్సరముల శిక్షలుగాని, జరిమానాను గాని, రెంటినిగాని విధించవచ్చును.

(18) ఏ సంఘముయినను పైకి రద్దయినటుల ప్రకటించుటచేగాని, చేరును మార్చినంతమాత్రమున గాని, అంతరించినటుల భావించబడను. సంఘాద్దేశముల నిమిత్తము, ఏ సభ్యులు కలసియున్నను అట్టి సంఘముగనుటనే భావించవచ్చును.

పై చట్టమును, 1920 సంవత్సరపు డివల్యూషన్ ఆక్టు సవరించుచున్నది. ఈ సవరణవలన, చట్టపు నియమములను సభా యుతులగు రాజధాని గవర్నరులు తమ విభజన నుపయోగించి ప్రయోగింపవచ్చును. ఈ యధికారము నాధారమగుచుగాని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి చట్టమును తమ రాష్ట్రమునందంతటను ప్రవేశ పెట్టిరి. ఇకముందు మద్రాసు రాష్ట్రమునందీ చట్టముక్రింద వ్యవహారము లేలుల నడుచునో తెలియగలదు. ఫలితము మాత్రము, ప్రజాశక్తి విజృంభణమును, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధియు ననుటకు సందియము లేదు.

మద్యపానపురాబడి: విశేషపు తగ్గుదల

నిన్నటిదినము మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునందు బడ్జెట్టు అంచనాకన్న మద్య పానపు రాబడినో 80 లక్షల తగ్గుదల యందుననియు, ఈలోటును తీర్చుటకు మార్గమేమని ప్రభుత్వమువారిలోంచి యున్నారనియు, తెలుపబడెను. మద్యపాన నిషేధోద్యమమున కెట్టి విజయము గలిగెనో ఇందుమూలమున కనుగొనవచ్చును. ఈ యుద్యమమును జయప్రదముగ నడిపించినందులకు సహాయ నిరాకరణవలంబుల కెలగును కృతజ్ఞత బాపవలసియుండును. కాని కొందరు లేనిపోని ఊర్వభూని, యావచ్చిత కార్యమున కడ్డు గలిగించుట, మిగుల యవిచారితమని చేరుగ జెప్పవలసివచ్చెను. అయినను, ఎన్ని యడ్డంకులు వాటిల్లినను ధర్మము త్వరలో జయముగాంచక మానదు.

ప్రతినిధి వార్తలు

మద్రాసు లిబరలు సంఘము: ఈ సంఘమువారు డిసెంబరు 15 వ తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు గోల్డెన్ హాలు లి. వెంకటపతిరాజుగారికి విదోహర్యుడరు.

తెలకుమారికథ: శ్రీపురాణంకాలము 5 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కోటిలో వామాజీపురపు వెంకట నరసింహారావుగారు తాము రచించిన తెలకుమారికథను కాలక్షేపము జేసెదరు.

సినీమా ఉపన్యాసము: డిశెంబరు 17 వ తేది శనివారం ఉదయం 11-30 గంటలకు హంటురోడ్డులోని యెల్మిస్ట్రస్ విక్రమపూర్ణేశుల క్లెయిపు యస్. మల్లీశుగారు 'ఆధునిక అటవీపరిశోధన పద్ధతుల' గూర్చి సినీమా సహాయముతో సుపన్యాసించెదరు. గవర్నరుదంపతుల వచ్చెదరు. టికెట్లు పబ్లిసిటీ ఆఫీసరువద్ద కొనుట.

మద్రాసు రాష్ట్రీయ తేలాలామనుస్య సంఘము ఈనెల 12 వ తేదీన వైసంఘమువారి సామాన్య సమావేశము జరిగెను. ఆ సమయమున క్రిందతిర్మానములు గావింపబడెను (1) పోస్టుమాస్టరు జనరలుగారు ఈనెల 12 వ తేదీన పూర్వపు వేతనములనే పుచ్చుకొనుచుండరాని అభ్యుత్పాదకును కార్యదర్శులకును దేలికెను. అభివృద్ధిచేయబడిన వేతనములు కలుపకుండ వేతనముల రేపీదుపు స్తకములను తియాడచేయవలెననియు రాబోవుమాసమునండియు అధిక వేతనములను పూర్వపువేతనములకు కలుపవనములేదని కోరుచున్నారు (2) కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు సమావేశమై కార్యక్రమమును నిర్ణయించువర కి సభా సభ్యులు తమ తేతములు పుచ్చుకొనరాదు.

మద్రాసు లాయరుల ఆక్షేపణము: ప్రభుత్వమువారు సాగించుచున్న నిర్బంధచర్యలను అధిక్షేపించుచు అందువలన పౌరుల స్వాతంత్ర్యమునకు న్యాయవిరుద్ధముగ భంగముగలుగుచున్నదనియు, నాయకులను అందరిని అన్యాయముగ నిర్బంధించి రాజకీయ కార్యక్రమమును ఆపి ప్రజలసంక్షోభకు భంగము కలుగజేయుట న్యాయముగాదనియు, అట్టి విధానము కాననబడమనెడిగాదనియు దెల్పుచు, టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరు, పి. నారాయణమూర్తి, పి. కృష్ణసామిఅయ్యరు, వి. రామదాసునుగూర్చు వారు మామారు 146 మంది మద్రాసు న్యాయవాదులు లెవ ఆగ్రహమును దెల్పిరి.

కలకత్తాలో రాజప్రతినిధికి విందు 13-వ తేదీని చెలవడేలో కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరిగినది. రీడింగు ప్రభ్యుగారువైద్యకళాశాల వైద్యులకు 12-వ తేదీని పెళ్లిరి. ఆమె శ్రీల విడ్డల చిత్రాస్వామియను. ఈ దేవువైద్యులను యవరాజువైద్యులను చూచెను. 13-వ తేదీ మధ్యాహ్నము రీడింగు ప్రభ్యు ఘోషాశ్రీలకు మితాహారాతిధ్యముకొనెను. 13 వ తేది సాయంకాలము చెలవడేలో విందు జరిగినది. పిమ్మట రీడింగు ప్రభుదంపతులు గవర్నరుమండ్లిమున స్మృత్యములను చూడబోయిరి.

కోటిపానుల క్రొత్త ఋణము

ఇండియానుగ్రామి ఈనెల 14వ తేదీని కోటిపానులకు క్రొత్త ఋణపుత్రము లమ్మబడునని ప్రకటించెను. ఇప్పుడు 98½ పాను లియ్యవలెను. 10 ఏండ్లు వాయిదా, వడ్డీ సాలుకు 100కి 5½, దీనిలో వెనుకటి ఋణపుత్రములను మార్చుటలేదు. ఋణపుత్రములు కలకత్తా బాంబాయి, చెన్నపురి, రంగునులలో యింపిరియలు బాంకులలో నమ్మబడును. ఆసంగతి ఆ బాంకులు వెంటనే లండను బాంకులకు అవసరతంతివార్తలనల తెలుపును. ఆంగ్లదేశము నందలి ఋణదాతలపట్టిక ముగిసిన 24 గంటలలో యిండియా ఋణదాతలసామ్యు లండనులో గూడ పుచ్చుకొనవచ్చును. లండనులో 19 వ తేదీనరకు మాత్రమే ఋణపుత్రము లమ్మబడును. తక్కిన సమాచారము ఆయా యింపిరియలు బాంకులలో తెలియగలదు. ఋణదాత ఆంగ్లదేశమందు నివసించుటలేదని ఋణపుత్ర చేసినచో ఆంగ్లదేశపు ఆదాయపు పన్నును మినహాయించుండ వడ్డీ ప్రాప్తిగా యియ్యబడును. ఇండియా దొరతనమునకు పెట్టుబడి పెట్టుటకే యీ ఋణము తీయబడుచున్నది. ఇప్పుడు నగదుబహు అనుమాలుగా నున్నది.

కలకత్తా, డిసెం 13- వెంగాలు రాజధానిలోని డి. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగములన్నియు, స్థానిక ప్రభుత్వమువారే చేసివిషయము మాత్రము భారత ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుదురు.

ప్రభుత్వ పుకరిన చర్యలు

ఢిల్లీ, కలకత్తా, అలహాబాదు, వలంటీయరులకు శిక్షలు

రాజప్రతినిధి - కలకత్తా వకీళ్ల నిరాకరణము

పంజాబు నాయకుల చరణ

లాహోరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యము

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము ఈనెల 24 వ తేదీనాడు అహమ్మదాబాదు నగరమున సమావేశమగుట

కలకత్తా ఢిల్లీ, అలహాబాదులలో వలంటీయరుల చెటసాలకంపుట

పంజాబు గవర్నరు వలంటీరు సంఘమును అక్రమ సంఘమని ప్రకటనగానించుట.

కలకత్తా విద్యార్థులు యువరాజు వెడలిపోవుకడకు పాఠశాలల మూసేయి ఢిల్లీనించుకొనుట.

వకీళ్ల నేకులు రాజప్రతినిధిగారి సన్మానముల నిందర్శమున ఢిల్లీనిపోవలెనని నిశ్చయించుకొనుట.

అలహాబాదులోని ఇండియన్ టెంట్ల ఫరీక నూతనసహాయ సంపాదకుడును

పంజాబు ప్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ నూతన యధ్యక్షుడునుగూడ అరెస్టు చేయబడుట.

కలకత్తానైకుల బట్టల పార్శి కామికాలయము కారాగృహముగ మార్చబడుట.

కలకత్తాలో బిరుదములగలవారు వానిని నిరాకరించు విషయమై యాలోచించుట.

అనంతపురము నందు పేరవార్యకవిగాడిని కొందరు వలంటీయరులకును

నాలుగుమాసములు శిక్షవేయబడుట.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము

అహమ్మదాబాదులో 24 వ తేదీ సమావేశమగును

సహాయకార్యదర్శి ప్రకటనము.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సహాయకార్యదర్శిగారు ఈ క్రిందిప్రకటనమును గావించిరి.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము అహమ్మదాబాదు నగరమున ఈ నెల 24 వ తేదీ నాడు సమావేశమగును. కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులు ఎల్లరు తప్పక ఆనాటికి వచ్చియుండవలయును. ప్రారంభమున కార్యక్రమమునకు సంబంధించిన పనులను చూచుటయు, గత సభ నివేదికను ప్రవచనముచేయుటయు, కాంగ్రెసు సభ్యుల కార్యనిర్వేదికను, ఆమోదించుటయు, కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యుల నెన్నుకొనుట, అవసరమగుచో కాంగ్రెసుకు క్రొత్త యధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటయు జరుగును. తరువాత సంఘమువారు విషయనిర్ణయకసభకు మారుదురు.

అలహాబాదులో 28 వ తేదీ కాంగ్రెసువలంటీయరులు అరెస్టుచేయబడిరి. ఇతరజిల్లాలలో గూడ వనేకులు అరెస్టుచేయబడిరి.

ఢిల్లీ శిక్షలు.

అనఫ్ అలి 18 మాసములు.

ఢిల్లీ డిసెం 13:—అరెస్టు చేయబడిన అనఫ్ అలిగారు నువారిలోడి వలంటీయరులును నిన్ను విచారణ చేయబడిరి. క్రిమినల్ లాసవరణపట్టుమాలిని 17/2వ కేసుకుక్రింద అనఫ్ అలి గారికి 18 మాసముల విడిఖయదు శిక్ష విధింపబడినది. వలంటీయరుల కొందరిని విచారణ చేసిరి. వారి కెల్లరును ఒక్కొక్కరిని ఆరుమాసముల విడిఖయదు శిక్ష విధింపబడినది. మిగిలినవారు విచారించుచున్నారు.

107 వ కేసును

కర్ణాటక వెళ్లి యర్పించుకొనుట

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 13:—అబ్దుల్ రహిమాన్ గారును, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు టాకిగానును, నాన్సరుగా టును, దేశబంధుగారును, నానకు కింగుగారును 107 వ కేసును క్రియను అరెస్టు చేయబడిరి. తమకు వారంటు రావచ్చునని తెలిసికొని వారుగనే స్వయముగ వెళ్లి పోలీసువారి కర్పించుకొనిరి.

లాల్ లాల్ బహదూర్ లాయిగారి కేసులో జిల్లా మేజిస్ట్రేటు

సాక్ష్యము

మేజరు ఫెరారు గారిని చెప్పిరి. నేను 1919 నుండి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా నున్నాను. రాజద్రోహసభాకాసము ప్రకారము నేను సంతకముచేసి ఫిర్యాదుచేసినాను. అప్పట్ను యానెల 1, 2, 3 తేదీలలో నడుచుకొనెను. లాహోరులో పంజాబు

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘమును పేదగల సంఘముకాక కలదు వారు 24 తేదీని సమావేశమయ్యెదనని నాకు తెలిసినది. ఆసభాద్దేశములను తెలియకగో నేను కార్యదర్శికి వ్రాసితిని. వారిచర్యలను మును సంతృప్తికరముగాలేవు. ఆసభను జరుగనియ్యగూడదని నేను నిర్ధారణచేసితిని. స. జరుగగూడదని నే నాజ్ఞాపించినను సభను జరిపిరి. సభజరుగుచుండగా నే నాగిడిపోకి వెళ్లి సభ జరుగ గూడదని చెప్పితిని. ఈ మధ్యాయలందరు నలలు నున్నారు. మీరు అక్రమ సమావేశ సభ్యులు వెడలిపోవలెనని నేనంటిని. వారు వివేకితు. నా ఆజ్ఞాసారము లాలా లబజ తరిరాయి, సంతానము, గోపీచంద్రగార్లను పట్టుకొనిరి. మేడలిగి కాగానే నా ఆజ్ఞాసారము లాలా భానుగానిగూడ పట్టుకొనిరి అని మొదటికేసులో నీసాక్షి చెప్పెను. కాంగ్రెసు కార్యదర్శిరెండవతేది నాకు చేరగానే సభ జరుగగూడదని నేను వుత్తరవు పంపితిని. ఆ వుత్తరవుపై జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నీలు చేయబడినది. ఈకాష్ట్రీయసంఘం కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఏవో కొన్నిచట్టముల నక్రమింపవలెనని అసభలో నూతన లియ్యజరుగని నేను నమ్ముటకు కాకముందుగలవు. లాహోరు లోని మేజిస్ట్రేటు మున్నగు కార్యులగు నున్నగులను లూకి యానా పోలీసు నూ పర్సెంటును పంపిన సమాజాతములను నాసభ్యులకు చురింపివేదదనది. ఆసభలో ఆజ్ఞోల్లంఘనము ప్రకటించబడనని ప్రజలు కొంతగూడ చెప్పిరి. గాన నాసభకు నిలుపుట నా ముఖ్యకర్తవ్యము. ప్రస్తుతకాశీయధిని టిల్లీ సంఘసభ్యుల కర్తవ్యము నిర్ణయించుట కీసభ జరుపబడినది కాంగ్రెసు సభ్యులకు (నాగెను. వావుత్తరవుపై తగలు 10-8) గంటలకు నేను సంతకముచేసి వానిని వెంటనే వారి కడకు నాజ్ఞాపించితిని సభ జరుగుచున్నది తరువాత నాకు తెలిసినది. నేను పోలీసుఅధికారులలో నవటికి వెళ్లితిని. అచట నేలపొద 40 చుండి చూచుండియుండిరి. ఇది జరుగగూడదని సభ ఇచ్చట నున్న వా కక్రమ సంఘ సభ్యులు మీరందరును వెడలిపోవలెనని చెప్పియు నాకు జ్ఞాపకము. 1 వ మధ్యాయ లాలా లబజతరిరాయి లేచి నిలిచి నే నీసభ కర్తవ్యుడను. మీ ఆజ్ఞ ఆక్రమము అని చెప్పెను. ఇచ్చట నున్నవారిని వెలిపామ్మని నేను చెప్పని అతడు చెప్పసాగినట్లు జ్ఞాపకము. అతని నపుడు నే నెరుగను. అంతట నవటివారందరును అనంగీకార సూచకముగా తలల నూగించిరి. లబజతరిరాయి మాత్రమే నిలువబడినది. అధ్యక్షు డెవరిని నేనడుగ లాలా లబజతరిరాయి అని చాచిరి రాంభుజదత్తు చెప్పెను. తరువాత వారిని నలుగురిని నేను పట్టుకొమ్మంటిని. అచట కొందరు గుమాస్తా లవుడు న్నారో తనో చెప్పలేను. వారు తరువాత వచ్చియుండురు. ట్రిబ్యూనల్లో ప్రకటించబడిన సభాచర్యను నేను చదివితిని అని తంతకకేసుగూడదర్శమున జిల్లా మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

పంజాబు వలంటీయరులు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము.

లాహోరు స్వచ్ఛంద సేవక సంఘము అనుకేతుతో నొక సభను మేర్పడినదియు ఆసభను కాంగ్రెసు కిలాఫత్ వలంటీయరులను తేల్చి కొంతసంఖ్యనునకు భంగము గలిగించుచున్నదనియు పంజాబు ప్రభుత్వమునారు. తెలిసికొనిరి. కాబట్టి 1920 వ సంవత్సరమునందు సవరింపబడి 1908 లో నామోదించబడిన ఇండియన్ క్రిమినల్ లా చట్టములోని 16 వ కేసుకుక్రింద నొకసగ బడిన యధికారము ననుసరించి ఆసభను వ్యాయవిధమని తలంచుచున్నాడు.

గుట్టుపుదరము నువయోగించుట.

14 గురు చెటపెట్టబడుట.

లాహోరు జిల్లాలో భావనా, ఇకిల్ గ్రామములలో ఆకాలిలను అచ్చటి జారాలునుచేరి ఈనెల 4 వ తేదీనాడు ప్రతి కూలత్రయములను గావించిన ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినది. రెండు గ్రామములలోను సభలు జరిగెను. తీవ్రమగు నుపన్యాసములు గావించబడినవి. గట్టుపుదరము పైనికులను వెంటపెట్టుకొని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 9 వ తేది 14 గురిని చెటపెట్టెను. ఇంకను కొందరు అరెస్టు చేయబడుచున్నారు.

పంజాబు సిక్కులు

ప్రభుత్వమువారు టుజ్జగించుట

లాహోరు, డిసెంబరు 12:— పంజాబు సిక్కుల మతములో నేమృతమును, ప్రవేశించ వనియు పీలగువో వారి మతమునకు సాయపడవనియు పంజాబు ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకము పలుకుచున్నారు. సిక్కులు చాలకాలము నుండియు ప్రభుత్వమువారియందు ప్రేమగలిగియుండిరి. కావున వారు ఇతరుల మాటలను విని రాజకీయవిషయములను సాంఘికవిషయములను చేర్చుకూడదనియు ప్రభుత్వమువారు కోరుతున్నారు. మతమును పేరుతో రాజకీయవ్యవహారములు బయలుపేరి తీవ్రమగు నుపన్యాసములు గావించబడుచున్నవి. రాజద్రోహపు కథలు జరుగుచున్నవి. అందువలన ప్రభుత్వమువారు విధిచే చట్టమును అనుసరించి తీసికొని రావలసి కన్పెను. సిక్కుసంఘము వారి వ్యాయదుగు నుద్దేశముతో సంపూర్ణ సానుభూతి గలిగి యున్నట్లు ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు.

కలకత్తాలో వలంటీయరును పట్టుకొనుట

13 వ తేదీని కలకత్తాలో 58 గురు కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు వలంటీయరులను పట్టుకొనిరి. సహజవేదిగారిసోదరి రాజను సరిగారిని మరికొందరు వలంటీయరులను గూడ పట్టుకొనిరిగాని అమెను వెంటనే వదిలివేసిరి. 13 వ తేదీని యెలలో విచారణ జరుగలేదుగాని కొంతవందికి కోర్టు లలో శిక్ష విధించిరి. 13 వ తేదీని కలకత్తా లల విద్యార్థులు కొందలు కలకత్తా లలకు వెళ్లలేదు. విద్యార్థులలో నుత్తేతము తెంచుకొనున్నది. వారు ప్రీస్టులు మైత్రాగారిని కొట్టబోయి రని తెలిసినది. యవరాజుగాక స్వాగతొప్పినములు ముగియవరకును జనవరి 3 వ తేదీ వరకును విద్యార్థులకు వెళ్లకుండుటకు విద్యార్థులు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతస్థితిలో రాజప్రతినిధి కలకత్తా వ్యాయకాదులు నిందు చేయగూడదని హెచ్చుచుండి అభిప్రాయపడుటచే నిందుప్రయత్నము మాని వేయబడినది. 15 వ తేదీని రాజప్రతినిధి కలకత్తా హైకోర్టుకు వెళ్లవలెను ఆ సన్మానమునందు వ్యాయవాదు లెవరును పాల్గొన గూడదని నిర్ణయించబడినది. 12 వ తేదీని వ్యాయవాదులు చేసిన నియమానుసారము 12 వ తేదీని చూరాక్రిమినలుకోర్టుకు 12 గురు వ్యాయవాదులు హాజరు వెళ్లిరి.

పూనా సారాయి దుకాణములు

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు.

పూనా, డిసెం 13:— పూనా కంటోన్ మెంటు లోను పూనానగర సరిహద్దులలోను కిర్కాకంటోన్ మెంటు లోను నుండు సారాయి దుకాణములవద్ద విక్రయమును నిరోధించు ఏర్పాటులు పనికి రావని 14 వ కేసుకుక్రింద పూనా జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేసెను.

పంజాబు కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు

కయలోట్టులో చెటపెట్టబడుట

పంజాబుకాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఆక్రింగ అధ్యక్షులుగ నుండిన ఆగా మహమ్మద్ ఫర్రుఖ్ గారు మరికొందరితోగూడ కయలోట్టులో చెటపెట్టబడిరి.

అలహాబాదు, డిసెంబరు 14:—నిన్నటికంటె అలహాబాదులో 80 మందికేరెగా వలంటీయరులు చెటపెట్టబడిరి. యవరాజు స్వాగతమునకు ప్రతికూలముగ నుండెడి కాగితము

ఇతఁడే యొడంబడిక రూపమున యీపున సమన్వయము కలిగి
రింపబడినది. ఈ యొడంబడికవలన యీపునం దమేరికానాటి
సమాశ్రయతంతివా రంతయున్నగు కొన్ని హక్కులు లభించినవి.

మ ద రా ను శా న న స భ

నిన్నటి దినచర్య

500 రూప్యముల ఉద్యోగములు

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు

500 రూప్యములకన్న అధికముగ జీతములు పొందు ఉద్యోగముల సంఖ్య నూటికి 20 వంతున తగ్గించవలయునని సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు రుపపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—

ఎక్కువజీతములు పొందు ఉద్యోగముల సంఖ్య సుమారు 500 రూప్యములకన్న అధికముగ ఉన్నది. నెలకు 500 రూప్యములు మొదలు 1000 రూప్యములు జీతముపొందు ఉద్యోగముల విషయమై ఆలోచించెదము. 1900 సంవత్సరమున ఇట్టి ఉద్యోగముల సంఖ్య 420. అయితే 1920 సంవత్సరమున యీ సంఖ్య 920 కి పెరిగినది. 1900 సంవత్సరమున నెలకు వెయ్యిరూప్యముల జీతము పొందు ఉద్యోగముల సంఖ్య 168 గను యుండెను. 20 సంవత్సరములు గడచినది. ప్రస్తుతము 323 నుండి వెయ్యిరూప్యముల కన్న ఎక్కువ జీతము పొందుచున్నారు. ముందు 24 లక్షల రూపాయి జీతములకుండు ఖర్చు అగుచుండెను. ప్రస్తుతము రూ. 100 లక్షలకుండు ఖర్చు అగుచున్నది. ఇట్టి పెద్ద ఉద్యోగములవల్ల జీతములేక ఇంక ఇతరులు అనేకఖర్చులు ప్రభుత్వమువారికి కలుగుచుండును. ఇవంతయు లెక్కనేసి చూచినచో రాష్ట్రపు ఆదాయమునందు రి భాగములలో రెండుభాగములు వీరి జీతముల క్రిందనే ఖర్చు అగుచున్నదని ఖండితముగ చెప్పవచ్చును.

రెవెన్యూ శాఖ అటవీ శాఖ పోలీసు శాఖ ఏ శాఖ చూచినను సరే, ఉన్నతోద్యోగుల సంఖ్య విపరీతముగ పెరిగిపోవుచున్నది. ఈ 20 సంవత్సరములలో జిల్లా కలెక్టర్ల సంఖ్య 22 నుండి 24 కు పెరిగినది. సబ్ కలెక్టర్ల మున్నగువారి సంఖ్య 100 నుండి 178 కి పెరిగినది. డిప్యూటీ కలెక్టర్ల సంఖ్య 102 నుండి 242 కు పెరిగినది. ఈ సంఖ్యలలో కొంచెము పొరపాటుండవచ్చును. ఎటు చూచినను ఒకటే గోల. పని తక్కువ. ఎక్కువజీతములు పొందు ఉద్యోగముల సంఖ్య ఎక్కువ.

రెవెన్యూ శాఖయందలి ఉన్నతోద్యోగుల ఇతర ఖర్చుల గురించి కొంత ఆలోచించెదము. ఒక్క కలెక్టరునకు పలువురు గుమాస్తాలు, డ్రాఫ్టర్లు, నోకరులు నుండెదరు. వీరి సర్క్యూటు ఖర్చులు విపరీతముగ నుండును. ముందు కలెక్టరు ఎద్దు బండ్లచే ప్రయాణము చేయుచు గ్రామ ప్రముఖులలో బస చేసి రైతుల కష్టసుఖములను విచారించుచుండువాడు. ప్రస్తుతము కథ అంతయు తిక్కిరియగ మారింది. ఈవాడు మోటారుబండ్లు ఎక్కడనుండి వచ్చినో గాని బసుగులకే కలెక్టరు ఆ బండ్లపై పోవుచునే యుండెదరు. జిల్లా ఉత్తరపు కొననుండి దక్షిణపు కొనవరకు ఒక రోజే కలెక్టరు సర్క్యూటుచేయును. అదను గుణముగ తగు బల్లెము బిల్లుచేయును. ఒకచోట నిలుచుట, రైతుల ఆర్జీలను విచారించుట ఏమియులేదు. ప్రతి విషయము సన్నెన్ననులో నుంచుకును. ప్రతికేసు వాయిదావేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చుల బిల్లుమార్తము నానాటికి అధికముగచున్నది.

ఇట్టి విపరీతములు అన్ని శాఖలయందు కనబడుచున్నది. ఈ విషయమై ఆశ్రద్ధ వహించుట యుక్తము కాదు. ఖర్చులు నానాటికి అధికముగచున్నది. ఆదాయము ఖండితము తగ్గునని నేను చెప్పుచున్నాను. ఆర్థికరీ ఆదాయము రాబోవు సంవత్సరమునందు సగము తగ్గ గలదు. ఈ విషయమై శాఖగల నాలోచించకపోయిన క్రొత్తపన్నులను విధించుటయే ప్రభుత్వము వారికి తరణ్యముగను. క్రొత్తపన్నులను విధించుటచే గొప్ప ఇక్కట్లులు కలుగునని అందరికీ తెలియును. కావున ఉన్నతోద్యోగుల సంఖ్య తగ్గించి రాష్ట్రపు ఖర్చులను తగ్గించుకొనుట కేవలము అవసరము.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు ఎప్పుటివరకైనా పోతులూరకముగ ప్రభుత్వవిధానమున తీవ్రమగ ఖండించుచు గొప్పముగ నుపన్యసించిరి. ఉపన్యసించుచుండగ మధ్య మధ్య గొ. బాధుపాటుగారు అడ్డ సవాలులు వేయుచుండిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. గజెటెడ్ ఉద్యోగముల సంఖ్యను తగ్గించుట.

శ్రీమాన్ సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు రిట్లుపపాదించిరి: ప్రభుత్వయభరమును తగ్గించు నద్దేశముతో గజెటెడ్ ఉద్యోగముల సంఖ్య 100 కి 20 వంతున తగ్గించుటకు త్వరగా తగుమైన చర్య దీసికొనుట అవేతనమునని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు.

గొ. భార్యనుటాడ్లంటరుగారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి.

గొ. సర్ లయనల్ డేవిడ్స్ గారు పోలీసు శాఖలో 1910 వ సంవత్సరమునుండి 1 డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు, ఒక డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింటెండెంటు ఎక్కువగా నియమించబడి రనియు, పోలీసు శాఖోద్యోగుల సంఖ్యను విశేషముగా పెంచలేదని చెప్పిరి.

10 సంవత్సరముల ముందటికంటే డిప్యూటీ కలెక్టరుల సంఖ్య కొంచెము పెంచినట్లున్నది. మండలముల సంఖ్యతో సహా డిప్యూటీ కలెక్టరుల సంఖ్య పెంచినది. డిప్యూటీ కలెక్టరుల కీకాలములో అన్నివిధముల పనుల నిర్వహిస్తున్నారు. కొందరు సహకారశాఖలయందు పనిచేయుచున్నారు. పనులకు మించినవారు లేరు అని గొ. భానుబాహుదూరు మహమ్మదు హబిబుల్లా సాహెబుగారు చెప్పిరి.

సి. బి. యం. కృష్ణకావాయ గారు:— ఆర్థిక సభ్యునితో సహా మనమండలము ప్రభుత్వయభరమును తగ్గించుట కాసక్తి గలిగియున్నాము. 100 కి 20 వంతున గజెటెడ్ ఉద్యోగముల సంఖ్యను తగ్గించుటకు మన మంగీకరించగలమా యని తీర్మానించవలెను. ఈసంవత్సరము, రాబోవు సంవత్సరములలోగా 71 లక్షల ఖర్చును తగ్గించవలెనని మేము ఆర్థికసభ్యులకు సభ్యులను తీర్మానించుకొంటిమి. కాన ఈ తీర్మానము సంగీకరించినయెడల మా కార్యసిద్ధికి కొన్ని అటంకములు కలుగవచ్చును.

గొ. రా. బి. కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు రిట్లు మాట్లాడిరి:—

ఈ తీర్మాన ముపపాదించబడినప్పుడు నే నిచ్చుట తేవ. జొన్నలు, కంకిధాన్యముల పంటకొక అంగ్లెయ వ్యవసాయ నిపుణుడు డబ్బెనెసి ఉపపాదకుడు ఆక్షేపించెను. 12 ఉద్యోగములలో 4 భారతీయుల కి య్య బ డి న వి. ఈ జొన్నలు, కంకిధాన్యముల పంటలకు రంగస్వామి అయ్యంగారు అనునతడు నియమించబడినాడు. అతడు బ్రాహ్మణ కులస్థుడు. పేరును బట్టికూడ అతడాంగ్లేయుడని ఎవ్వరూను మోసపోరు.

మనకాశ్రద్ధానము, మన వ్యవసాయానుభవము, మన పంటలు పరిశ్రమలు చాల విశేషముగా లేవు. కాన మనము నిపుణతయు అనుభవజ్ఞానమును మనకు సహాయముగ వైకొనవలెను. ఈ సలహా నియమించబడవలసినట్లు దేశించబడిన వారిలో ముగ్గురిని ఇంతవరకు నియమించనందున 20 వేల లాభము కలిగినది. ఇప్పుడు డిప్యూటీ కలెక్టరులకు వారి జీతములపైగా రు. 100 ల అలవెన్సుల నిచ్చి సహకారశాఖలో నియమించుకుండ ప్రత్యేకముగ క్రొత్తవారిని నియమించుపద్ధతి నవలంబించుట వలన 15 వేల మిగిలినది. ఇట్లు వ్యయభారము చాలమటుకు తగ్గించినేయుటకును.

మత్స్యముల శాఖలో నొక ఉద్యోగమును తీసివేసితిమి. ఇందువలన సంవత్సరమున రు 7000 లాభము.

పరిశ్రమల శాఖలో రు 800- 900- 650 ల. నెల జీతములు తీయుచుండిన ముగ్గురు అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ల పదవులు తీసివేయబడినవి. వారిస్థానై రు 300ల మీద పరిశ్రమల ఇంజనీరు అసిస్టెంట్లు ఇంజనీరు నియమింపబడుదురు. ఈ మాన్యువలన ఒక సంవత్సరమునకు 18 వేల మిగులును.

మొత్తముమీద సంవత్సరమునకు ఒకలక్ష వ్యయము తగ్గును. ప్రభుత్వమువారికికూడ వ్యయభారము తగ్గించవలయు నను అవేతనగలదని నిరూపించుటకు నేనీ వివరములను చెల్లిపితిని. ఉపపాదకుడు తీర్మానము నుపసంహరించవలెనని నేను ప్రార్థించుచున్నాను.

2. తనిక్కాచలంకెట్టిగారు కూడ తీర్మాన ముపసంహరింపబడవలెనని కోరిరి.

ఉపపాదకు డంతుల కొంచెమునేపు మాట్లాడి తీర్మానము నుపసంహరించెను.

రు500లపై ఉద్యోగములను క్రొత్తగా నియమించుట

శ్రీమాన్ సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు రిట్లుపపాదించిరి:— రు 500 లపై ఉద్యోగములను క్రొత్తగా నిర్మించినయెడల, ఆయాజ్ఞలను కాననభూసభ్యులకు తెలియజేయవలెనని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు.

ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వ ఆర్థికసభ్యులు గొ. భార్యనుటాడ్లంటరు ఈ తీర్మానమును అంగీకరించెను.

చంద్రగిరిస్వెయలు డిప్యూటీ కలెక్టరు కోర్టును తిరుపతికి మార్చుట

లి. మునుస్వామి నాయుడుగారు రిట్లుపపాదించిరి:— చిత్తూరుమండలమందలి చంద్రగిరి స్వెయలు డిప్యూటీ కలెక్టరుకోర్టును తిరుపతికి మార్చవలయునని ఈసభవారు ప్రభుత్వము వారికి శిఫారసుచేయుచున్నారు.

తిరుపతికి మార్చరాదనియు, చంద్రగిరిచారిత్రక సుప్రసిద్ధి గల ప్రాచీన నగరమనియు నాకాంక్షాస్వామి రెడ్డిగారు ప్రతి కూలముగ నొక ధీర్ఘ శ్వాసమును చదివిరి. ఉపపాదకు డిండుల కంగీకరించెను.

ఇట్లుచేయుటకు వీలపడదు. రయితుల సాఖ్యముకొరతే ఈ డిప్యూటీ కలెక్టరు గ్రామగ్రామములకు తిరిగి కేసులను విచారించుచుండవలెనని నిజమించబడెను అని లా మెంబరు గొ. కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి. తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే సంగీకరించబడెను.

మాపిలావైదీల మరణములు

తీవ్రమగు చర్చ
రిగ 55 నిమిషములనుండి 4 x 5 నిమిషముల వరకు సభ చాలించబడెను. అధ్యక్షులు గవర్నరు ప్రభుత్వవారిలో మాట్లాడుటకు వెళ్ళి రని అంద రనుకొనుచుండిరి.

4 x 5 నిమిషములకు అధ్యక్షులు తిరిగి రాగా ఆర్. వణ్ణుగం కెట్టిగారు రిట్లుపన్యసించిరి.

“పిల్లులకు పరిశుభ్రవాయువు, దప్పి తీర్చుకొనుటకు శానము దొరకక 60 మందికి పైగా మాపిలాఖయిదీలు రయి లాలో మరణించిరి. సహాయురాలి రక్షణవలంబులకై ప్రభుత్వమును దూషించవలె నను ఉద్దేశము నాకు తేదు.

ఈ విషయమును గురించి ప్రభుత్వ నియమితసంఘము విచారణసలుపుచున్న తరుణమందు శాసన సభాసభ్యులు విమర్శించుట న్యాయముగాదని కొందరు తలచవచ్చును. ఈ విచారణసంఘమును న్యాయముతో నియమించ తేదని నేకు ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించ వలసియున్నది. ఈ మాపిలా వైదీలను గొరిపోవుటకు తగిన ఏర్పాట్లను గావించియుండవలసిన స్వెయలు కమిషనరు నాపుగా రి కమిటీకి అధ్యక్షులుగా నుండరాదు. ఈ మహాపరాధములో నతనికి కొంత బాధ్యత గలదు. అతని కేలాటి సంబంధములేనియెడల, అతడి విచారణను నిర్వహించుటకు క్రి. సామర్థ్యములు గల మహనీయుడు. స్వెయలు కమిషనరుగా బట్టి ఆ త డీ ప ని కి పనికిరాడు. ఈ కమిటీ ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చియుండవలసిన స్వెయలు కమిషనరు ఈ కమిటీకి అధ్యక్షులుగా నియమించబడుట ఎంతయు ఘోరము.

నిజమైనపరిస్థితులు గోచరింపకుండ మున్నపు పూత బూయ కమిటీలలో నిదియొకటి. నవంబరు 21-న తేదినాటి ప్రభుత్వ ప్రకటనములో సందర్భము ఎన్ని విశేష ము గ విచారించబడవలసియు, ఈ ప్రమాదమునకు ప్రభుత్వమువారు చింతిల్లుచున్నారనియు ప్రకటింపబడెను. వివరాయువుకన్న ఇతర కారణములుండవచ్చునని తిరిగి ప్రకటించబడెను. ఏ మాత్రం జ్ఞానోత్తేజము వలన ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము మారెనో నాకు బోధపడినది కాదు.

ఈ తప్పులకు తోడు, ప్రభుత్వ నియమిత విచారణ సంఘ మెచ్చట సమావేశమగునో కొంత గోప్యముగా నుంచబడెను. నవంబరు 29-న తేదీని కోయంబుత్తూరులో విచారణ జరుగునని ప్రభుత్వ ప్రకటనము నూచించెను. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభ మగునని వార్తా పత్రికలలో ప్రకటించబడెను. ఆ దినము మేము కోయంబుత్తూరు నగరమునందంటును ఈ విచారణ ఎచ్చట జరుగుచున్నదో యని విచారించితిమి. ఏమానవునకును. ఈ విషయము తెలిసినదికాదు. కొంత సేపటికి తిరూరునందు విచారణ సంఘము సమావేశ మయ్యెనని మాకు తెలిసెను.

ఈ ప్రమాదమును గురించి నేను ప్రభుత్వమువారిని కొన్ని ప్రశ్నల నడుగుచున్నాను.

- (1) ఈ మాపిలాఖయిదీలను రయిలెక్కించిన ప్రభుత్వోద్యోగియులు తగు జాగ్రత్తను తీసికొని, నివేకముతో ప్రవర్తించినారా ?
- (2) ఈ విషయములో రయిలు కంపెనీవారికి ఏలాటి బాధ్యత గలదు?
- (3) కమిషనరు కేలాటి బాధ్యత గలదు?

మానవుల నెక్కింపటకు సామానుల నెట్టె లేమాత్రము తగినవి కావని ముగ్గురు డాక్టర్లు సాక్ష్యు మిచ్చిరి. ఇట్టి సందర్భములలో ఈవచ్చు, కన్నులు మావేషా, హిచ్ కాకు ఏ ఆశ్రద్ధతో నేర్పాట్లను చేసిరో మనము విచారించవలెను.

తమ ఇచ్చి వచ్చిన పెట్టెలలో ప్రయాణికుల నెక్కించిన రుసుము అధికారుల కేలాటి బాధ్యతలేదా? వారే అత్యధికారి యుండినా వారు దెలిసినదికాదు.

ఇంతమంది అత్యధికారిని సార్వభౌమ ఆంధ్రాను ఖయి దీలకు త్రాగుటకు నిర్ణయించుకొన్నందున ఇట్టి ఘోరపరణ ములు సంపాద్యమయ్యెదవు. అతడు పులవారు మండలమునకు దయ్యారు నేనాని యనవచ్చును. దయ్యారు నేనాని ప్రాంతము ఈ సార్వభౌమ ఆంధ్రాను లో ప్రత్యక్షమై తాండవ మడుచుచున్నది. దాహము, దాహము అని మొత్తము ముంచిన వారికి ఇతడు త్రాగుటకు నిర్ణయించుటకు నిరాకరించెను.

కట్టకడపట, ఈ ఘోరకృత్యమును స్వేచ్ఛలు కమిమ నరు ఎంతవరకు బాధ్యుడో మిగిలిన చింతవరకు. ఈ ప్రమాదము జరుగక పూర్వము కూడ మాపిలా వైదీలను సామానుల పెట్టెలలో గోనిపోవుటకు గురించి వార్తాపత్రికలలో కొంద రా డేపిండుచుండిరి. ఈ విషయములను గురించి స్వేచ్ఛలు కమిమ నరుతో సభికారు లెవ్వరును ముచ్చటపడలేదు! అధిదేవి గమనింపలేదు! అతని విప్లవకర్తలను తప్పి! ఈ కారణములవలననే అధికారేంద్రు డొకడు విచారణ సంఘాధ్యక్షుడుగా నియమించబడిన బాగుండెడిది.

ఈ విషయము చాల ముఖ్యమైనది. నిర్ణయము చేసిన మీదట ప్రభుత్వమువారి కిరికి భంగము కలుగును.

మాపిలాల ఘోరకృత్యముల నెవ్వరును మన్నింప నుద్దేశించలేదు. ఈ హేతువునుబట్టి కానరావచ్చునట్లు అపరాధ కులను వదలిపెట్టరాదు. ఈ వైదీలనుగణముల వార్తనువిని ఆంగ్ల దేశమందలి "డెయిలీ మెయిలు" పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను:—

ప్రభుత్వోద్యోగియు డెవ్స్ డిండుకు బాధ్యుడైనా, అంగ్లజాతివత్తివ కిది కళంకమును గలిగించుచున్నది. తప్ప చేసినవానిని విచారించి తీరదీయవలెను.

ఇంతకంటె కఠినమకీడు మనకు సంకల్పింప కలిగింపదు. మనము ప్రజా ప్రతినిధులను కాబట్టి ఈ విషయమును గురించి విచారించుట ముప్రధానకర్తవ్యము. పంజాబు దుష్కృత్యములను మన్నించి, మఱచి పాండు అని మనకు హితోపదేశము చేయుటకు కన్నాటు ప్రభువుగారు వచ్చివెల్లి 1 సంవత్సరము కూడ ముగియలేదు.

రాజప్రతినిధి శర్యకాల సకలావధలందును న్యాయమును గురించి ఉపన్యసించుచుండును. న్యాయమును చేసి ప్రభుత్వము వారు తమ ప్రతిష్ఠను రక్షించుకొనవలెను.

గౌ. సర్. లయనల్ డేవిడ్స్

న్యాయము కలుగవలెనని ఉపసాదకుడు ముగించెను కమిటీవారి విచారణ ముగిసినప్పుడు సత్యావస్థములు మనకు తెలియగలవు. కమిటీ సభ్యులు ఈ ఘోరకృత్యములను ఎవ్వరు ప్రధానకారకులలో నిర్ణయించి, వారి సంభాషణలలో గైకొనవలసి స్టలు మే మాట్లాడినది. వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడిన సంగతుల నాధారము చేసికొని మన మెవ్వరిని మాన్సింపరాదు నిందితులని తీర్మానించక పూర్వము మన మెవ్వరిని మాన్సింపరాదు.

కోయంబుత్తూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఈ ఖయిదీల మరణములను గురించి ప్రభుత్వము వారికి తంతవార్తను బంపగానే గవర్నరు ప్రభువుగారు కార్య నిర్వాహకు సభను సమావేశముచేసిరి. అంతట నవంబరు 21 వ తేదీ ప్రకటనము ప్రచురింపబడినది. విపరీతమగుపరణముల కమికారణముగా న్యాయవలసినదని వాపుగారికి ఆజ్ఞ లుపంపబడినది.

వాపుగారి కివిషయముతో కొంతబాధ్యతగలదని ఆక్షేపించబడినది. అతడు స్వేచ్ఛలు కమిమనరువుని చేయుటకు బయలుదేరి వెల్లెన రెండుమాడువారములలో గానీ ఆపద తట్టినింపెను. గాన అతనికి కొంతబాధ్యత గలదనుటకు బలవత్కారణములేవు. ఆ మండలమునందలి ఘోరకృత్యములను, అతడు విచారణాధ్యక్షుడుగా నియమించబడినది. అతనితోగూడ ముగ్గురు అధికారేంద్రసభ్యులు నియమించబడిరి.

మరణములకు కారణము లేమో కనుగొనవలసిన సర్వేజనరలు గిఫ్టుగా రచ్చటికి బంపబడిరి. విషవాయువును బీజులు వలన కాదు, ఊపిరి ఆడక మాపిలా ఖయిదీలు మృత్యువొందిరి అని అరి డిల్లీసాయపడినది.

ఈ విచారణసంఘము యధార్థ మగు పరిస్థితులను గోప్యముగానుంచి, మన్నపుపూత పూయునని ఉపసాదకుడు పలికిన పలుకులను నేను ప్రతిఘటింపవలయును.

మన్యుగం కెట్టిగారు:—ప్రజాభిప్రాయ మట్లున్నది.

గౌ. డేవిడ్స్:—మన్నపుపూత పూయుటకే ప్రభుత్వమువారు కమిటీలను నియమించుచుండునని ఉపసాదకుడు పలికెను. (నవ్వు) నిర్భయముగ కమిటీసభ్యులు నిజమును ప్రకటింతురు. మనము తొందరపడి నిరపరాధులను గురించి పరుష బాక్యములను బలకరము.

అంతట సర్. పి. త్యాగరాయ కెట్టి, ఉస్మాన్ సాహెబు, బాడ్వాసాహెబు గారు మాట్లాడిరి.

ది. బి. మోచర్ల రామచంద్ర రావుగారు.

జనవరి, ఫిబ్రవరి మాసములలో కానరావలసిన తిరిగి సమావేశము గావచ్చును. ఈలోపల నివేదిక ప్రకటింపబడిన యెడల, మన విమర్శయమును గురించి తిరిగి చర్చింపదగినది. ఇట్లు చర్చించక ముందు ప్రభుత్వమువారు నివేదికమీద ఏలాటి చర్య దీసికొనరాదు. అపరాధము చేసినవారికి తగినతీరు విధించని యెడల, మన దేశములోను, ఆంగ్ల దేశములోను ఈ విషయమును గురించి తీవ్రమగు నాందోళనము ప్రారంభించును. వైదీలను 3 వ తరగతి ప్రయాణికుల పెట్టెలలో దీసికొని పోవలసినట్లు పోలీసులకు ఆజ్ఞలు గలవు. ఈ నిబంధన సతికమించవచ్చునని మలబాదో మండలములో ప్రత్యేకపుటు త్రగువులు చేయబడినవా? ఇతర సభ్యులు.

అంతట అబ్బాసు ఆలీ, రంగనాథం మొదలగు, టి. శివశంకర్ గిరిజ, ది. బి. యం. కృష్ణకృష్ణారాయగారు తీర్మానమును గురించి మాట్లాడిరి. నాపుగారి డేమి తప్పులేదని కృష్ణకృష్ణారాయగారు వాదించిరి. నాపుగారు వైదీలను సామానుల పెట్టెలలో బంపసాగెదనని ఏర్పాటుచేసి యాండవలసినది అని రా. బి. సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు కఠినపడిరి. బాధ్యత ఎవ్వరిదో తీర్మానించవలసినదని దేశకావాయులుగారు కోరిరి. వైదీలను సామానుల పెట్టెలలో నిరక ఊళ్లకు దీసికొని పోవుచున్న సమాచారము ప్రభుత్వమువారికి లభింపవచ్చును తెలియదామని రా. బి. ఆ. ముఖ్యకృష్ణారాయగారు ప్రశ్నించిరి.

ఇట్టి ప్రమాదము లెచ్చటగాని ఇకమీదట జరుగకుండ ప్రభుత్వమువారు రాజ్జీలను బంపి, ఏర్పాటును జేయవలెను అని శ్రీమూన్ సి. వి. వెంకట్రమణయ్యగారు చెప్పిరి.

గౌ. సర్. లయనల్ డేవిడ్స్:—ఈ సామానుల పెట్టెలలో నికమీదట వైదీలను గోనిపోవరాదని మండలాధికారు లాజ్ఞాపించిరి గాన ఇట్టి ఆపద తికమిదట జరుపు.

శ్రీమూన్ సి. వి. వెంకట్రమణయ్యగారు

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు రాజధానికంతటికిని ఈ ఆజ్ఞలను బంపియుండవలెను. కేపు గుంటూరు మండలంపందలి పల్నాడు సహాయ నిరాకరణావలంబులు 500 మంది ఆరెక్టుగాబడిన యెడల మండలాధికారులు వారిని ఎట్టి బండ్లలో దీసికొని పోవలయును! యాత్రికులకుకూడ ఇట్టిసామానుల పెట్టెలను వాడరాదు. ఎప్పుడు పెట్టెలు చాలకపోతే, అప్పుడు రయిలు అధికారులు పీరిని (యాత్రికులను) సామానుల పెట్టెలలో నెక్కించుచుండురు.

శీసరు చక్రవర్తిగారి సతీమణిని గురించి ఏలాటి సంజేమములు ప్రజలనుములలో నుండరాదు. ఆలాగే ఈ విచారణసంఘములు నిష్పక్షపాతమైనవి కాని ప్రజలతో సంజేమము లుండరాదు.

అంతట గోపాలకృష్ణయ్యగారు, అరుమెనాథం పిళ్లగారు, అత్తుపసామి ఒడయ్యగారు, ది. బి. డి. శేషగిరి రావుమంతులుగారు మాట్లాడిరి.

గౌ. సర్. అయనల్ డేవిడ్స్ గారిట్లు ప్రభుత్వ తరమిచ్చిరి.

ఈ ప్రమాదమును గురించి ప్రభుత్వమువారికి గలిగిన సంతాపమును నేను కానరావలసినట్లు తెలుపుట కవకాశము గలిగినందుకు సంతోషించుచున్నాను. తప్పుచేసినవారికి తగినతీరును విధించవలసిన ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యము.

వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడు వార్తలమీద నే నేలాటిచర్యను దీసికొనజాలను. ఇట్లు చర్యదీసికొనరాదని నా అనుభవనిర్ధారము. వైనికావసరములనుబట్టి ఈ వైదీలను సామానుల పెట్టెలలో బెట్టవలసికచ్చెను.

అంతట 6 గం. 30 నిమిషములకు సర్. ముగిసెను. తిరిగి ఈ దినము 11 గంటలకు సభ సమావేశమగును.

నేటిదిన చర్య

నేటిదినము ఉదయము 11 గంటలకు షెన్సుపురి కానరావలసిన సభ సమావేశమయ్యెను. గౌ. సర్. పి. రాజగోపాలాచారి గారు అభ్యుతేత వహించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను. తీర్మానము లాపై ప్రావంధ మయ్యెను.

పర్వనెంటు సెటిలెంటు ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు

రైతువారి భూములపై వసూలుచేయవలసిన పన్ను మొత్తము సక్రమముగ నిర్ణయించుటకు తన ఏర్పాటులు చేయవలయునని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు.

వై తీర్మానమునకు ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు ఓట్లు చెప్పిరి.

సెటిలెంటు వ్యవహారములవలన క్యాండు రెవిన్యూ కొన్ని సంవత్సరముల కొకతూరి యెక్కువ చేయబడుటచే రైతులు చాల బాధకొందుమందు. కావున పర్వనెంటు కమిషన్యూ సెటిలెంటును యేర్పరిచివో వ్యవసాయవారుల కెంత యేని వ్యవసాయము జేయుటయగును. ప్రజలలో 4/5 వంతు మంది వ్యవసాయవారు లున్నారు. వారు రాష్ట్రముయొక్క రెవిన్యూలో కమిషన్ చేయవలెను. 50 వంతులు పన్నును 5 వంతులు క్యాండునెన్నుకొని, 1 1/3 వంతులు ఓడ్యును ఇచ్చి అనగా వాదాపు 60 వంతులు మాటికి పరిపాలనము ఖర్చును వ్యవసాయవారు యిచ్చును.

మద్రాసు రాజధానిలోని వ్యవసాయవారు యితర రాష్ట్రములలో కన్న నెక్కువ నిచ్చును. ఈ భూమిశక్తుల నెక్కువ జేయుటచే దేశమునకు చాలవ్యయము ల్లును. ఈ విషయమై ముందు ఆలోచించవలయును. టెంగాలు, బీహారు ఒక స్పాల్లలో కాక్ వాలీసు ప్రభువు 1793 వ సం. మార్చి 22 వ తేదీన పర్వనెంటు రెవిన్యూ సెటిలెంటును యేర్పాటుజేసి పుణ్యముకట్టుకొనెను.

మద్రాసు రాజధానిలోనుండ నట్లు చేయుటకు ఆచరణ యోగ్యమోయని విచారణజరిగెను. కర్నూలు రీసుగారు 1796 లో నొక ప్రకటనము గావించిరి. అందు నేలం జిల్లాలో రైతుల భూములకుకన్న ఎప్పటికిని నిర్ణయింపబడినటుల డెలుపబడినది. సర్ థామస్ వన్రూడ పర్వనెంటు రెవిన్యూ సెటిలెంటు ఉండవలసినదేయని చెప్పెను. రయత్వారీకన్న అనగా ప్రతి భూమిమీదను నేయు మాక్సిముమ్ సిస్టు అని రెవిన్యూ బోర్డువారు రంగీకరించిరి. రయత్వారీభూములపై ప్రభుత్వమువారికి అధికారము గలదు.

ఈ రాజధానిలో రయత్వారీభూములపై పర్వనెంటు సెటిలెంటు విషయము అన్యాయముగ వదలివేయబడుచున్నది. దీనివలన మంచినీరూర్ని ఆర్. సి. డిత్తు గారును, దివాన్ బహదూర్ యస్. శ్రీనివాసరావు:య్యగారును చెప్పియుండిరి. అయితే రెవిన్యూబోర్డువారు ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన ఆక్షేపణలను సవరింప యత్నించిరి.

దేశమంతటను పర్వనెంటు రెవిన్యూ సెటిలెంటు కావలెనని వెనుకటి ఆఖిలభారత జాతీయసభవారును మద్రాసురాష్ట్ర యసంఘమువారు, బ్రాహ్మజేతర సభలోను డెలుపుచుండిరి. మద్రాసురయత్వారీ భూస్వాములసంఘమువారు కూడ పర్వనెంటు రెవిన్యూ సెటిలెంటు రయత్వారీ భూములకు గూడ నుండవలసినవికొరి రయత్వారీ భూములపై 1819 వ ఫసలి 1829 వ ఫసలివారికి క్యాండు రెవిన్యూ 70 లక్షలు నెరిగింది. ఈ హెచ్చుదల రెవెన్యూ సెటిలెంటు వల్లనున్న, జిరాయితి యెక్కువకువల్లను జరిగెను ఇందులకు సెటిలెంటువలన సర్వే ఖర్చులు యెక్కువాయెను. క్యాండు రెవిన్యూను కొంతవర కాపుడల చేసినవో సర్వే సెటిలెంటు ఖర్చులు తగ్గును. ఇంకా 20 సంవత్సరములకు రెవెన్యూ సెటిలెంటు కావలసినవాటికి యిప్పటిరేట్లను స్థిరపరచవచ్చును. ఇంకను పదియేండ్లు కాకపోయినను యిప్పుడున్న రేట్లే స్థిరపరపవలయునని మద్రాసు రయత్వారీభూస్వాముల సభలో క్రి. దిటిసారి తెలియబడిరి. కావున నిటినిటిలో పర్వనెంటు సెటిలెంటు జేయుట యచితము.

ఈ రాష్ట్రమునకు క్యాండు రెవిన్యూబిల్లును రయారు జేయుటకై ఒక కమిటీ నియోగింపబడినది. వారు పర్వనెంటు సెటిలెంటును సలహానిచ్చి సర్ రేకున్నవో యిబిల్లును యిచ్చుట ప్రజాప్రతినిధు లుండ్లు కానరావలసినది "నంగీకరించవల

యును. ఈ తీర్మానమును అంగీకరింపవలెనని నిర్ణయించినది. ఈ తీర్మానమును అంగీకరింపవలెనని నిర్ణయించినది. ఈ తీర్మానమును అంగీకరింపవలెనని నిర్ణయించినది.

ఈ తీర్మానమును టి. సి. రంగవేలంపిల్లగారు నిలవజేసిరి. సుబ్బరాయుడుగారు తీర్మానముపై అనుభూతియుగ నిట్లు చెప్పిరి. భారతదేశము ప్రపంచములో నెల్ల సమృద్ధియుగ నిట్లు చెప్పిరి. అందులో వద్రాణురాష్ట్రము ఇతరరాష్ట్రముల కన్న పెక్కుడు పుష్టియునున్నది. పర్యటించుచున్నది. పర్యటించుచున్నది. పర్యటించుచున్నది.

ఇతర సభ్యులు

భూములపై రైతులకు కావ్యతాధికార మిచ్చిన రైతులు శ్రద్ధచూపిని భూములపై వచ్చు ఆదాయమును చక్కగ ఆధి ప్పదిచేసుకొనెదరు. ప్రభుత్వమునకు బలము రహితంగాము అట్టి రైతులసంఖ్య, విశ్వక్యము నానాటికి క్షిణించుచుండుట మిగుల శోచనీయును. ఈరాజధానియందు వాదాపు 42 లక్షల మంది పట్టాదారులుగలరు. అందు 40లక్షలమంది చిన్నరైతులు. 50 గూర్జులులకు లోబడిన నేల పన్ను విధించువారు.

ఈ అభిప్రాయములను తీర్చి తీర్చి చెప్పవలసిన సభ్యు లందఱు మాట్లాడిరి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, ఎస్. సోమశం కరం పిల్ల, కె. గోపాలకృష్ణయ్య, టి. యం. నరసింహాచార్య, ఎ. రంగశాఖం మొదలి, శివరావు, యె. ఎ. వి. సోమశంక రం పిల్లగారు తీర్మానముపై మాట్లాడిరి.

సభ్యులు పలకారములు లేవిరి.

నోటీసు

జెజరాడయొక్క ముననము కోర్టులో

బిట్టారి రామకృష్ణయ్య-వాది. వీరసోమేశ్వర రాయనాథిల్ మేనేజర్, ప్రతివాది రామచంద్రారావు

ఈ సంబంధ ప్రతివాదివాద వాదిరు 17-0-0 ఆక్రమంబు మీద S. C. 380/1921 దావా మొత్తంగా ప్రతివాదికి యిచ్చి సార్లు నోటీసు చేయించినను పున్నుకొనక తప్పించు కొనుచున్నాడు. దీనికి దావా 22-1-1921 తేదికి నోటీసు నొక వాడుగా అయివున్నది. గనుక ప్రతివాది ఆరోజుకు 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరు కానియెడల యెక్కువార్జి చేసి దీక్ష యివ్వవలెను. ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

C. S. Narayanamurthy Garu, (2251) వాది వకట.

మావిభాల ప్రదేశ

కల్లికోట, దిసం 13:- జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు క్రింది ప్రకట నము గావించెను. నిన్నటిదినము 834 మంది విప్లవకారులు వకట డి. పీరితో కూడ 2తుపాకులు, 160 ఆయుధములు 2/8గు ర్భాసేనకు దొరకెను 3/7 కచ్చిను సేనకు 236 మంది విప్లవకారు లు 5 ఆయుధములతో కూడ వకమైరి. 2/9గు ర్భాసేనకు 226మం ది విప్లవకారులు చిక్కుపడిరి. పీరిగాక, వెల్లిమర్కె అంశువద్ద స్వయం పోలీసుకారు 20 మంది విప్లవకారులను చంపిరి. సభకు ప్రాంతములందు అనేకులు వకమైరి.

నల్లయ అంశుగ్రామ బండిపోటుకేసులో చార్జీ చేయ బడిన రిగుడు మాస్టారును ఒక తియ్యనను మకల విచారించబడిరి. వారిలో నోకరికి 8 సంవత్సరములకఠివశిక్ష విధింపబడెను. ఒకరికి 4 సం॥ క. 3. ఒకరికి 7 సం॥ క. 3. మిగిలినవారికి 2-2 సం॥ క. 3.

వేలింకలపన్నా కార్యాలయపుదోపిడికేసు మరల ఈదిన ము విచారణకును వచ్చెను.

మద్రాసు ప్రభుత్వ అభివృద్ధి శాఖ

జి. జి. 2185.

గోవాలో యడవిపప్పుల రేటులగుర్తి 2-8-21 క తేదికి చట్టసభలో 16-వ తీర్మానము గూర్చినవిగిన వ్యత్యాసము సందర్భమున, వ్యత్యాసముయొక్క చతుసు జి. జి. 2084 నూ గోవాలో కల్లెయకు పంపబడును. ఆయన కవనరమనితోచు పక్షమున ప్రస్తుతపు రేటులలో హర్షులు చేయవచ్చును.

నోటీసు

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువారు చేసిన 28-11-21 తేది ఉత్తరువు ననుసరించి వెంకటగిరి ధర్మశాల (Poor Trust House) విచారణకర్తలు నెల్లూరు జిల్లా, రావులూరాలూకాలో నుండు కలిచేడు గ్రామము గుత్తను, నదరు గ్రామములో నుండు అభ్రకముగనుల గుత్తను ప్రత్యేకముగాను, 1922 ఫంరం జనవరినెల 9-వ తేది సోమవారం వెంకట గిరిలో బహిరంగ వలమువేసి విక్రయింతురు. వివ రములు తెలియగోరువారు విచారణకర్తలకు వ్రా సిన తెలువబడును.

విచారణకర్త ఉత్తరువు ప్రకారం వి. శ్రీనివాసాచార్యులు, సహాయకాడు, వెంకటగిరి సంస్థానం.

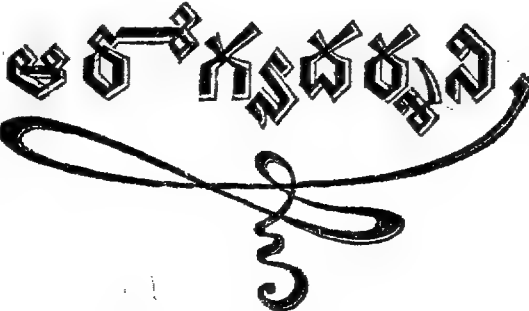
విక్రయమునకు

స్వాతంత్ర్యపు హక్కుగలిగినటువంటియు, విడి విడిగా విభజించుటకు వీలైనట్టియు గంగవొల్ల పెంట, సీ విల్లి పెద్దవల్లి సంస్థానములు, మరికొన్ని గ్రామములు (దిల్లర చిల్లరగాగాని, సమూహ ములుగాగాని) శాఖపట్టణముజిల్లా సాలూరుపట్టేటు బ్రష్టిగారిచే విక్రయించబడును ఈ గ్రామములు చిన్న చిన్న భాగములుగా విభజింపబడి, ప్రత్యేక ముగా వస్తులును చెల్లించుచున్నవి ప్రత్యేకపు భూములన్నియు సారవంతములైనవి. భూములను కొనగోరు వారు ఆలశ్యము చేయకుండా ఈక్రింది చిరునామాకు ఉత్తరములను వ్రాయవలెను.

పి. గురుమూర్తి సాలూరు పట్టేటు బ్రష్టి

కొండ్ల ప్రతాప మూరతు నిలవయున్నది. కలయవారు త్వరపడుడు.

శ్రీ గాంధీ మహాత్మని

ప్రతి 1-కి తెలదూ. 0-12-0, వి. పి. గా రూ. 1-2-0. సేతు బ్రష్టి, మైలాపూరు, మద్రాసు.

మదరాసు స్టాట్ కాను కోర్టు

నూటు నెంబరు 12844/1921

పుక్కుడి రామయ్యకెట్టి గురుసామికెట్టి అండు కంపెం వాడులు.

అప్పల రంగశాఖంకెట్టి-ప్రతివాది.

వైవాదులలో ప్రతివాది 25-12-1918 మొదలు 25-2-1919 వరకు బంగారు, వెండి సామానులు నాలుగు బాగా దేవిచేసిన భావత్తులో వాడులకు ప్రతివాది అచ్చకలసిన నిలవ రాకి మొత్తం కడ్డినూ రూపాయలు 520-0-0 రాట్టు కొనుటకు వాడులు వైవాదా చేసియున్నారు. వైకేసు వై కొట్టలో మూడవజడ్డిగారియెడల యీ దిసంబరునెల 22-వ తేది వరకు 11 గంటలకు విచారణ వాయిదా చేయబడి యున్నది. నదరు విచారణకాదు ప్రతివాది హాజరు కాని యెడల నదరు కేసు యేకపక్షముగా తీర్మానము చేయబడును.

వి. భావ్యం అయ్యంగార్ బి. ఎ. బి. యల్. 14-12-1921 వాదుల వకట.

మద్రాసు అండు నదరక మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.

నోటీసు

(3151)

అక్కిణం ఎమ్. అండు ఎస్. ఎమ్. ఎంజి సిరింగు వర్క పాపులవద్ద 1922 ఫంరం జనవరి నెల 16 వ తేది సోమవారము వరకు 10 గంట లకు సుమారు 23 టన్నుల శుక్కుకట్టుతుండ్లు బహి రంగ వలమువేసి అమ్మబడును. సముదాయ మొక టికి లాటు 1-కి 3 టన్నుల తుండ్లు చొప్పున యుండును.

వలములో పాటపాడ దలచువారు అట్లు పాడు టకు మునుపు రుప్ప 50 లు సంచకారము క్రింద ధరావత్తు కట్టవలెను.

జయ మొంకిన పాటదారుడు వలము కొట్టివే యబడిన మొత్తములో మూడవ వంతు సొమ్ము తక్షణమే చెల్లించవలెను.

అమ్మకముతేది మొదలుకొని ఒకవత్తము దినములలోగా కంపెనీ చీఫ్ ఎంజినీరుగారిచే వలము ఖాయతరచబడును.

వలము ఖాయతరచబడినట్లు తెలిపిన ఒక వారము దినములలోగా కొనగోలు చేసినవారు మిగిలిన రెండు వంతుల సొమ్మును చెల్లించి సము దాయములను లాటులను నదరు స్థలమునుండి తీసికొని పోవలెను.

ఆ ప్రకారము నడచుకొనకపోయిన ముందు చెల్లించిన మొత్తము కూడ యివ్వబడదు.

కొనినట్టి తుండ్లను తీసికొని పోవుటకు కావలసిన వాగనులు ఎంజినీరింగు వర్క పాపుల ఫబ్డికేషనల్ ఆఫీసరుగారిచే ఏర్పాటు చేయబ డును. ఇతరులు చెల్లించు మొకమున చెల్లించ వలెను.

వలము పూర్తిఅయిన తరువాత జయ మొం దని పాటదారులకు వారు సంచకారము క్రింద కట్టిన ధరావత్తు సొమ్ము రుప్ప 50 లును నాకసు చేయబడును.

ఆంధ్రవిద్యార్థి

(ప్రతిమాసమున ప్రకటింకబడును)

సుప్రసిద్ధులగు అంగ్రహకాయల వ్యాసము లిం. ప్రచురింపబడును. చందాదారులలో నెవ్వరైనను మంచి వ్యాస ములు వ్రాసి పంపుచుండినవో, విలువ గల సువర్ణపత్రములు బహుమతిగా నొసంగుదుము. సం॥ చందా 2-0-0 మాత్రమే. శంపాదకుడు:- భీష్మగర్వరైవ-సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, పి. యం. పి. సి. అనంతేశ్వరము.

మదరాస్ కార్పొరేషను

సభ నిర్వహణకు సంబంధించిన రిపోర్ట్ భవనమున
తయారుచేయబడినది.

మొదటిసారి డ్రాయింగ్ విషయమై టి. ఎస్. రావు
సభ్యులుగా రంగు కనుల స్థాయిసంఘముల వారిపక్ష
ఒక స్థలమును ఏర్పాటు చేసినందున ఆ విషయము ఆరోగ్య
స్థాయి సంఘం వారి ఆలోచనలో ఉన్నదనియు ప్రత్య
క్షమయినది.

మునిసిపల్ కమిషనరుల ఇంట్లో టెలిఫోన్ యంత్ర
ములను పెట్టు విషయము 1921 సెప్టెంబరు నెలలో 2 తేదీన
ఒక సంఘమువారికి తెలియజేయబడినది. ముత్తయ్యచెట్టి అలగ
జాండరు ఈ విషయమును నిశ్చయించుటకు సభ్యులుగ నియ
మించబడిరి. భామయ్యగారు మధ్యవర్తినియమింపబడిరి.
మొదట సభ 5 తేదీన జరిగెను. పోలసానము తర్వాతనే
జరుగుననియు వ్యాపారాధికారికి బదులొసగబడినది.
సామి వెంటాటలం చెట్టిగారు దేవదాసుగారి స్థానే ఆర్థిక
పన్ను సభ్యులలో నొకరుగ నియమించబడిరి.

పార్లమెంటు కమిషను.

లోపలి కాగా జరుగుచున్నదనియు ఎల్లడు ముగి
యినా తెలియజేయబడననియు ధృవీకరణ చేసి విషయమై
సభ్యులలో పని జేయుచున్నారనియు తాత్పర్యముచెట్టి
యనబడిరి.

రోడ్లకు కంకరవేయుట

మదరాసుకు జనవసతులలో యువరాజు వేంచేయును.
ఆయన ముందుగా మదరాసుకు వచ్చినప్పుడు
అందుచే అంతరంగ అగోష్టును కంకరతో బాగుచేసి తరువా
యటకు 25000 రూపాయలు కావలయునని తాత్పర్యముచెట్టి
గారు తెలియజేసిరి. మొట్టమొదట తిరుగుటచే రోడ్లు ఇంత
పొడవుగలవలె కావలసింది.

దేశీకారాగారము

కార్పొరేషను కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఈవిషయ
మునంతను పాటుజేసిరి. రాకొమరుడు మదరాసుకు వచ్చిన
ఎంతకాలముకొందలనో తెలియదు మొన్న నవంబరు 24 తేదీన
రోడ్లను మరమత్తుచేయవలయునని ఆలోచనలోచెట్టిరి. వ్యవధి
లేకపోవుటచే మరమత్తులు అతితొందరగా జరుగవలసియుండును.
తొందరయగుటచే మరమత్తులకు చెట్టి సామ్యంతయు బూడిద
తోబోసిన పన్నీయగునని ఎంతసేపూ ముందుగా మదరాసు
యట యే సరి పోవును. తక్కిన లోడ్లను
బాగు చేయుట లేదు. తుదకు తాత్పర్యముచెట్టిగారి
తీర్మానము అంగీకృతమయెను.

ఎన్నిక పట్టాలు

మునిసిపల్ కమిషనరులను ఎన్నుకొనుటలో కష్టములే
కుండనుండునటుల ఎన్నికపట్టాలను సవరణలను చేయవలసినదని
కార్పొరేషను కమిషనరుగారు జేసిన సిఫార్సులు అంగీకృత
మయెను.

అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు

కీల్పాకుపంపింగు ప్రేషను మెకానికల్ ఇంజనీరు నెలవు
మీద ఉన్న కాలములో ఆయనస్థానే పనిజూచిన వి. కురియక
అను అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగారికి నెల 1-కి రూ 75 లు అదనపు
జేతనము నిచ్చుటకు నిశ్చయించబడినది.

డ్రాయింగులను మరమత్తుజరుగుటకు కుండ జేయుటకు
డ్రాయింగులను బాగుజేయుటకు 9 కురు కులీలను నెల 1-కి 15
రూపాయలు జీతము మీదను, వీరిపనిని పరిశీలించు
టకు ఇంకొక యుద్వోగిని నెల 1-కి 25-1-30
రూపాయలుజీతముతో నియమించవలయునని ఆరోగ్యప్రధాని
సంఘమువారు 29-9-21 సంవత్సరములో సిఫార్సుచేసిరి. వీని
కగు సామ్యును మరమత్తు బాధనివారణకుగాను ఆర్థికపత్రములో
మదింపుచేయబడిన మొత్తమునుండి ఖర్చుపెట్టవలయుననిరి.

మోడల్ స్కూలు

మొదటిసారి ఆలిసామెట్టు (రామసేట) ఎగ్జ్యూరు
లో ఏరాసామిశిల్పవిధిలోను మోడల్ స్కూలును కట్టుటకు స్థల
మును సంపాదించవలయునని స్థాయిసంఘమువారు జేసిన
తీర్మానమును అంగీకరించిరి. వీరికగు సామ్యును మోడల్ స్కూలు
ఖర్చు కట్టుటకు మదింపుచేయబడిన మొత్తమునుండి ఖర్చుపెట్ట
వలెను.

కురుచేడిమాలపల్లి

పెరబూరు బారకానుయందున్న కురుచేడిమాలపల్లిని
10,000 రూపాయలనుబెట్టికొనుటకు సభవారంగీకరించిరి. ఈ

మును కొనుటకు 18475-14-5 రూపాయలగునని కలెక్టరు మదిం
పుచేసియుండును. కార్పొరేషనువారురూ. 10,000 రూపాయ
లనుఅందుచేసిరి. కలెక్టరుమదింపును తగ్గించవలయునని కోరిరి.
కానిఆది ఎక్కువగాదనికలెక్టరుతాను. కాన 20000 రూపాయ
లను ఖర్చుపెట్టి ఈ స్థలమును కొనుట సమంజసమా? స్థాయి
సంఘమువారి యుద్వేగమును వదులుకొనుట మంచిదనిరి.
20,000 రూపాయలకు మించకుండగ ఈ స్థలమును కొనవలయు
నని వాసుదేవశిల్పగారు రిని. వారాయణస్వామిచెట్టిగారు దీని
అనుమదించిరి. వరదరాజులువారయకుగా రి విషయమును స్థాయి
సంఘమువారికి వదిలిపెట్టవలయుననిరి. ఆక్రమలేదని వ్యాపా
రావుగారిని. స్థలమును కొనకకరలేదని స్థాయిసంఘమువారు
చేసిన తీర్మానమును అంగీకరించిరి.

అండర్ గ్రవుడు డ్రాయింగ్

కొన్నిస్థలములలో ప్రజలు సామ్యుభావెరడుగ ఉపయో
గించి పాడుజేయుచున్నార. అందుచే దానిని ఆపుజేయుటకు
ఒకసంఘము నియమించవలయునని ఆరోగ్యవారదారుగారు
21-10-21 న ఒకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఆరోగ్యధికారి
స్పెషలు కాన్స్టేబులును నియమించవలయుననియు అప్లొంట్స్
ప్రజలు పాడుజేయునని శివార్సుజేసిన సూచనలనే స్థాయిసంఘ
మువారు శివార్సుజేసిరి. కాన్స్టేబులను ఓచరుసీయరుల కీ పనిని
అప్పగించవలయునని వారాయణస్వామిచెట్టిగారు రిని. ప్రజలకు
బహిరంగమునకు బోవుటకు సదుపాయము జేయకుండగ వారిని
శిక్షించుటకు ప్రవర్తించుట మంచిదిగాదనియు స్థాయిసంఘ
మువారి తీర్మానము మంచిది గాదనియు కామరుగారు రిని.

దేశీకారాగారము

ఏ పీఠులయందు ప్రజలు పాడుజేయుచున్నారో ఆపివు
లను తెలియజేసెను. కార్పొరేషనువారు ప్రజలకు పామ
ఖానా ఏర్పాటులు జేయకపోవుటచే ఇట్లు జరుగుచున్నది.
స్పెషలు కాన్స్టేబులును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆనకాకము లేదు.
కాన డిరెక్ట ప్రజలకు ఇంకొక విధముగ సదుపాయము జూపక
శిక్షించుట పాడి గాదనిరి.

రంగాచారిగారు.

ప్రస్తుతము స్పెషలు కాన్స్టేబులులను ఒక డివిజనులో
ప్రవేశపెట్టి ఆనట ఎట్లు లభించునో జాడవలసి యున్నదనిరి.
స్పెషలు కాన్స్టేబులులను నియమించ వలయునన్న ఆర్డరు లేదు.
వీరికగు జీతముల నెవరు భరించెదరో తెలియజేయ బడలేదు.
ఎంత వ్యయ మగునో తెలియదు. నగరమం దంతటను కాన్స్టేబులు
ను నియమించిన కష్టము వాటిల్లుననిరి.

శివపాక మొదలియారుగారు సవరణను అంగీకరించిరి.

రంగాచారిగారు సవరణ ఒడిపోయెను.

స్పెషలు కాన్స్టేబులులను నియమించవలయునని స్థాయి
సంఘమువారు జేసిన శివార్సులుగూడ ఒడిపోయెను.

పామ్రా, స్పెర్మరులలో బ్యాంకు వాయిద్యములు జరు
గుటకు లేట్లు మార్పుజేయబడినవి. వానిని సభవారి రంగీకరించిరి.
సభ ఇంతటితో ప్రస్తుత మాపుజేయబడినది మరల ముందు
ఎన్నడు సమావేశమగునది తెలియజేయబడును.

జెయిలు కమిటీ రిపోర్టు

మద్రాసు జెయిలు మార్పుయల్లో నీక్రిందిమార్పులు
చేయబడును.

283 వ రూలు:— ఖైదీలయొక్క మత, వల సంబంధమైన
విషయములలో నవనరమైన యాటకము లుండరాదు.
ఖైదీలు యజ్ఞోపవీతమునంటి పవిత్ర చిన్నముల నుంచుకొన
వచ్చును. జెయిలు కార్యక్రమమున కాటంకము రానంతరకు
ఖైదీలు సంధ్యాకాండములు సమాజులు మొదలైనవి నిశ్చయముగ
చేసికొననియ్యవలెను.

మహాత్ములను లుండు కొట్టులందు చాప, ప్రత్యాశన
మునకు నీరుపంపబడును. మధ్యాహ్నము శుక్రమువారము ఇతర
నెలవుదినములలో ప్రార్థన చేసికొనవచ్చును. రంజామాసము
లలో చలిది యన్నము తినవచ్చును.

నిక్కు ఖైదీలు జైలులో పగ్గి, కబ్ ఆను మట్టలాగూ
చిన్నకిర్రావే ఆనగా నొక అంగుళము పొడవుగల పేమెన్
ధరింపవచ్చును.

కేక, కంక (దువ్వెన) కార (ఇనుపమురుగు) మొదలైన పవిత్ర
చిన్నముల నుంచుకొనవచ్చును.

385 వ రూలులో మూడవతరగతివారు రి మాసముల కొక
రూ. 2 వ తరగతివారు 4 మాసముల కొకరూ, మొదటితరగతి

వారు రి మాసముల కొకరూ వుత్తము వ్రాయుట స్నేహితుల
మామట వీలగుననుపదము వలెవేయవలెను. 426, 438, రూ
ల్యు కొట్టివేసి యీక్రింది పెట్టవలెను:— క్రొత్తగట్టు నొందిన
ఖైదీలు, అప్పీలు చేయుట, జామినిచ్చుట మొదలైన విషయ
ములకై బంధువులు స్నేహితులు నీవద్ద వీరిని చూచుట ఉత్తరము
అవ్రాయుటయు, జైలుఅధికారి అవసరమైనన్ని పర్యాయములు
చేయనీయవచ్చును.

(2) జరిమానా నీయతేనందున వైదుల నుంచినట్టియు,
జామినియ్యనందున ఖైదులో నుంచినట్టియు, ఖైదీలకుగూడ నిట్టి
వసతు లీయబడును.

(3) ఖైదీయొక్క నడవడి బాగున్న పక్షమున మామ
మాసముల కొకసారి స్నేహితులను దర్శించుట, వుత్తములు
వ్రాయుట అనువసతు లుండును. ఎవరినైన దర్శించుట కేర్పా
టుచేయుటకు వ్రాయువుత్తము, వుత్తరముగ నెంచబడదు.

ఖైదీయొక్క వ్యాధి, దగ్గిగమట్టును చనిపోవుట మొక
లగు యవసరము లేమైన కలిగినప్పుడు జైలు నూపర్చెంటు
ఎక్కువపర్యాయములు వుత్తరములు వ్రాయుట, ఎవరినైనను
చూచుటయును ఒప్పుకొనవచ్చును.

నూపర్చెంటు యధికారములేది ఖైదీ లెకరును, వుత్తర
ములు వ్రాయగూడదు. ఎవరిని చూడగూడదు. ఇట్టి యధికార
ముకొనుట నోటితో నడుగవచ్చును. లేకున్న వ్రాతపూర్వక
ముగ నడుగవచ్చును. ఈదగ్గరములకు వుత్తరములు వ్రాయుటకు,
నూపర్చెంటు లేనికాలముల నిర్ణయించును. అప్పుడే వ్రాయ
వలెను. దర్శనముల కాలములు జైలుకు బయట వ్రాయబడును.
ఎవరినైన చూచుటకు కేటబద్ధ స్థల మేర్పరచబడును. స్త్రీల
సందర్శింప వలెన్న స్త్రీలగులలోనే చేయవలెను. జబ్బుగా
నున్న ఖైదీలను ఆనుపల్లిలో చూచుట డిగ్గి కార మియవచ్చును.
నూపర్చెంటుకు సకారణముగ గన్నట్లు పక్షమున జైలులో
నెచటనైనను చూచుట కధికారమియవచ్చును.

ఎవరినైన చూడవలెన్న ఒకజైలు అధికారి సముఖము
ననే చూడవలెను. స్త్రీలయినపక్షమున స్త్రీ యధికారి నియ
మింపబడును.

మోట్లాడుచుండగ మధ్య నాపీవేయవచ్చును. అందుకు
కారణము వ్రాతపూర్వకముగ నిరూపింపవలెను.

మామూలు గ 1/2 గంటకన్న ఎక్కుడుసేపు మోట్లాడుగూడదు.
కాని నూపర్చెంటు ప్రత్యేకమధికార మియవచ్చును.

ఇట్లుఎవరితోనైన మోట్లాడుటకుపూర్వము తరువాతను
గూడ వైదీని పరీక్షచేయవలెను.

రూల్యుప్రకారము వీలున్నను, కొన్ని కారణము లన్నప్పు
డు నూపర్చెంటు వైదీ ఎవరితోమోట్లాడుటకు సధికార మియ
నిరాకరింపవచ్చును. ఆకారణము లతను వ్రాయవలెను.

జైలుఅధికారిగూడని యుత్తరము లేమయు నడువనీయ
గూడదు. అధికారికి తెలియని భాషలో వ్రాసిన పక్షమున
తర్జుమా చేయింపవలెను. రహస్యభాషలో వుత్తరములు నడువనే
గూడదు.

ఖైదీకి వుత్తరములతెప్పించు శధికారము లేనప్పుడు వుత్త
రము వచ్చినపక్షమున సకాలమువరకు నాపీయుంచి యతఃకియ
వచ్చును. లేకున్న వుత్తరము వ్రాసినవారికి తిరిగి పంపవచ్చును.
ఖైదీకి చేరినయుత్తరము లత నుంచుకొన నగును.

ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన పనిముట్లు, కార్డులు,
స్తాంపులు ఈయబడును.

ఈవై పేర్కొనబడిన సదుపాయము లేనైన దుర్విని
యోగము చేయబడవలెడల, నూపర్చెంటి సదుపాయముల
తగ్గింపవచ్చును.

ఇంకా శిక్షపొందని ఖైదీలుత్తములువ్రాయుట స్నేహితుల
దర్శించుటకు వీలండును. ఈసందర్భములు జైలు అధికారిమా
చుచుండగ జరుగవలెను. కాని అతను విషయండు నక్కరలేదు.
పీడరు ఇట్టి ఖైదీని చూడనెంచుపక్షమున తనకున్న పనియు, తన
యుద్వోగ మేమెదియు తెలియజేయుచు నూపర్చెంటుకు
వ్రాసికొనవలెను. శిక్షపడని ఖైదీలు తనపీడనకు వ్రాయు వుత్త
రములు అఖైదీ స్వంతముగా పీడన కీయవచ్చును. నివిఖైదీలు
జైలు అధికారి సముఖమున కాకుండగనే స్నేహితుల చూడ
వచ్చును.

నిష్కముగ రియూనుచేయబడిన క. ఖైదీలు జైలుభవనము
అంద్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
తెలుగుభాషయందు కాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు కాని
కామ్రాను ఉచితముగా కంపమును.
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హబ్ రోడ్, హంటురోడ్ - మదరాసు.

వేల్పు యువరాజు గారు

మితరక్షతముం దధికసంఖ్యాకులుగలరు. మీకు ఎక్కువ బాధ్యతలున్నవి. మీ భావపరిణామస్థితి మీ ప్రాచీనజాతీయము ననుసరించి యుండుగాక! మీ సంఘమునకు తగినట్లు, మీ స్థితికితగినట్లు మీ బాధ్యతలను నిర్వహించుదురని నాకు దృఢ విశ్వాసముగలదు. మీ బాల్యభివృద్ధికి, జీవభివృద్ధికి, విశ్వవిద్యభివృద్ధికి, అధికారాభివృద్ధికి మీరు పాటుబడవలెను. మీ ఆత్మదృఢత మగు అతిథి సత్కారమునకు నేను తిరిగి మీకు కందనము లర్పించుచున్నాను. రాజోత్సవసత్సరములు మీకు సుఖము నిచ్చుగాక!

కనీస మహారాజుకు వందనములు

మీరు, మీ ప్రజలు నన్ను ఉచితరీతిని మర్యాదచేసినందులకు నేను మీ కనేకవందనము లర్పించుచున్నాను. మీ తల్లిగారికి నా కృతజ్ఞతను తెలుపగోరెదను అని యువరాజు తంతివార్తను బంపెను.

తికనీస మహారాజుగా తీసుండేకమునకు విజయపూర్వకముగ ప్రత్యుత్తరమును తంతివార్తచేసిరి.

లక్ష్మీ, డిసెం 12:-సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ్యుడగు జహంగీరుబాదు రాజాగారు పత్రికల ప్రతినిధులను నిన్న జహంగీరుబాదు రాజసభకు ఫలహారములకై యాహ్వానించిరి. తరువాత రాజాగారు వేల్పురాజుమారుని యాగమన గౌరవాధ్యక్షము నుమారు 2600 మంది మైసూరుకు ఫలహారములు పంచిపెట్టిరి.

నిన్న రాత్రి 11 గంటలకు యువరాజును వారియనుచరులును అలహాబాదుకు రహస్యముగ దాటిపోయిరి.

అలహాబాదు, డిసెం 12:-ఈయనయము 11 గంటలకు యువరాజుగారు అలహాబాదు ప్రేమను చేరిరి. ప్రేమనువద్ద గవర్నరుగారును, అధికారులును సన్మానసంఘసభ్యులు కొందరును సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు సర్ గ్రీన్వుడును మియ్యుగారును సందర్శించి సగరమునకు పీసికొని వెళ్లిరి.

ప్రజాశాంతి.

నగరముందు నిన్నుచార్తాశ్రమ జరిగెను గాని యువరాజుగారి కార్యక్రమమువల్లము జయప్రదముగ కొనసాగెను. యువరాజుగారి ముఖము కిరీటలూచుచుండు నట్లు గన్పించెను. సాయంకాలము వారు పోలో ఆటలకు హాజరుగారు. ప్రభుత్వభవనమునకు రాజబాట లలంకరింపబడియుండినను ప్రజలయందు త్యాగము గన్పింపలేదు. ఇతరప్రదేశములలో నుండినంత మూర్ఖము లేకుండెను. అక్కడక్కడ ముఖ్యముగ యూగోపియనులుకూడ కరతాళధ్వనుల చేసిరి.

కార్యక్రమము ఉత్సవములన్నియు నామమాత్ర మైనవిగ నుండెను. విశ్వవిద్యాలయము వారు ఒక విసతిపుత్రమును ప్రభుత్వమునందరిమునద్ద మునిసిపాలిటీ వారిక విసతిపుత్రమును అర్పించిరి. అలహాబాదులో మరి యెచ్చటను బహిరంగ ప్రదర్శనములు లేవు.

సర్ హెన్రీ డాబ్ల్యుగారు 11-వ తేదీ ఉదయమునను, గాంధీ విల్లియం వింసెంటుగారు 10-వ తేదీని కలకత్తాచేరిరి.

కలకత్తా విక్టోరియా జ్ఞాపక చిహ్నమునకు నిజాంప్రభువు 1 లక్ష, ఇండోరు మహారాజు 1 లక్ష, బహోదా మహారాజు 50 వేల నిచ్చెదమని రాజప్రతినిధికి తంతివార్తలను బంపిరి.

డిల్లీ, డిసెం 12:-భారతవైద్యసంబంధుడు డిగ్రీలను గుర్తించుటకు పూర్వము వక్రతులనుగూర్చి యింకను ఆలోచించవలసియున్నదని భారతప్రభుత్వమువారు తలచినారు.

యంద్రము నిలిచినప్పటినుండి భారతీయుల కాల్యాలములు, గుఱుప్రదేశములకు కొన్నిటిని పంపిచేసిరి. నుమారు 607897 యుద్ధభటులు స్వచ్ఛానులకు పంపిచేయబడిరి.

న్యాయశాఖను కార్యనిర్వాహక

శాఖనుండి వేరుచేయుట

భారత శాసనసభవారి తీర్మానమును రాజప్రతినిధి నిరాకరించుట డిల్లీ, డిసెంబరు 10:- గత సీమాంతరాజ్యములందు న్యాయశాఖను కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి వేరుపరచవలయునని భారతశాసన సభవారు తీర్మానించినందుండిరి. స్వదేశాంగ సభ్యుడు ప్రభుత్వపక్షమున ఆ తీర్మానమునకు ప్రతిహేతులముగ మాట్లాడెను. అదేవారమునాటికి తీర్మానము నంకితమిచ్చుటకు బిలువపడిన సభాయుక్తులైన కంగ్రెసు జనరలుగారు తీర్మానమును నిరాకరించుచున్నారు. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములలో నెచ్చట వైవాచికసంప్రదమును ప్రవేశపెట్ట నెంచినందుడల, భారత ప్రభుత్వమువారు తట్లు శాసించుటకు సహాయపడుదురు.

గొప్పతగుధరల ఆమకము

నేటిదినము కొనడలచినది రేపటివరకు ఆపకుడు.
విలననగా? సమయ మెరిగి పనిచేసిన నిత్యకృత్యములలో
తప్పక ఆదృష్టము గలుగును. ఎచ్చట?

కాశీ, కంచి, బెంగళూరు, కొర్నాడు, మరియుతరజాగాలలోనుండి వట్టు, నూలు
జవితీరకములు అంగడి ఈ దిగువ దొక్కటియే యని తెలుసుకొనవలెను.

ది బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు కాశీ, బెంగళూరు, సేలం జవితీమందిరము,
40, 41, 42 రత్నబజారురోడ్డు, బార్లి టౌను, మద్రాసు.

ధీన్తీ స్వచ్ఛంద సేవకులు

అసలాలిగారి నిర్బంధము

జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకసంఘములో జేరి గుఱువుతో విఘటనలో తిరిగినందులకు రిజి మంది వాలంటీయరులను నిరాకరింపబడుటకు వారిపట్ల అసభ్య ఆలిగారును అరెస్టుచేయబడిరి. అరెస్టు చేయబడుటకు పూర్వము అసభ్య ఆలిగారు వాలంటీయరు సంఘమునుగూర్చిన వివరములను దెలుపుచు దేవ్యాటి కమిషనరుపేరిట నొక యంత్రము వ్రాసెను- బాధ్యత గలిగి అనేకులు వాలంటీయరు లయినందు వారందరకు మధ్యాహ్నము 1-2 గంటలమధ్య జమ్మూకుశీదులలో నుండురనియు- అలిగారు తెలిపిరి- ఆయంత్రపు ప్రతిని ముద్రించుచున్నాము.

వాలంటీయరు స ఘము

ధీన్తీ దేవ్యాటి కమిషనరుగారికి:-

అయ్యా, కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభమువారి యంత్రపు ననుసరించి ధీన్తీ రాష్ట్రములో స్థాపితమగుచున్న వాలంటీయరు సంఘమునందు రిజి గుర్తును నేనును జాతీయ నైసికులుగ చేరితిమి. మాదేశమునెడల గల బాధ్యతను చక్కగ గుర్తెరింగి యిట్లు ప్రవర్తించి నెక్సయించితిమి. మా కార్యములవలన గలుగు ఫలితముల ననుభవించుటకు సంసిద్ధులముగ నున్నాము. మాలో ననేకుల మిడివతకే కిలా ఫతు నేనలొనో, జమయతై అన్నారలొనో, స్వరాజ్యసేవలొనో సభ్యులముగ నున్నాము. క్రొత్త జాతీయసేవయందు చేరువపుడు నైకొనవలసిన ప్రమాణ ప్రతి నిందువెంట నేను మీకు బంపుచున్నాను. ఇందువలన ఆ సేవతోడి మాకు గల సంబంధ మెట్టిదాయని మీరు శ్రమపడి విచారణలు సలుపునవసరము క్కగును. మా ప్రతిజ్ఞ కనుగుణముగ దేశాభ్యుదయమునకు వలసిన కార్యముల నెట్టివానినైనను నిర్వర్తించుటకు నిశ్చయించుకొని నా రము. మా శాంతిమగు ప్రవర్తనయు, కార్యక్రమమును మీరు ఏకెంటుగ నుండునట్టి గొప్ప ప్రభుత్వమునకు ప్రదర్శకముగ నుండునని మీ కెప్పుడైనను ఆలోచన స్ఫురించుపక్షమున ఈదినము డిసెంబరు 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1-2 గంటలమధ్య నేనును నాతోడి వాలంటీయరు లనేకులు నిర్బంధమునకు సంతోషపూర్వకముగ నర్పించుకొనుటకు సిద్ధముగ నుండగలవారము. మా జాతీయ స్వచ్ఛందసేవలోని యితరసభ్యులుగూడ కవసరము గలిగెనేని మమ్ము తార్కాణముగ నైకొని ప్రవర్తింపగలగుదరని గూడ యీ ప్రకటనయందే మీకు నమ్మకము బలుకుచున్నాను.

సేవావ్రతము

వాలంటీయరు లీక్రింది ప్రతిజ్ఞ నైకొందురు.

సర్వేశ్వరుడు సర్వమయుడు సర్వవ్యాపి యని నేను బాగుగ గుర్తెలిగితిని.

(1) స్వరాజ్యమును శాంతియుతముగ మార్గముల సంపాదించుటయు,

(2) భారతదేశములోని వివిధసంఘముల, మతములప్రజల యం దైకమత్యమును పెంపొందించి పోషించుటయు

(3) ఏవర్గము వామగాని సంఘమువారుగాని నీచులుగను అస్పృశ్యులుగను, పరిగణింపబడకుండుటయు.

(4) నేను దేశాభ్యుదయమునకును, దేశగౌరవమునకును, నా ప్రాణమును, అస్తిని అర్పించుటయు

(5) దేశములో కడుకబడి, ఆ వడుకబడిన నూలతో నేయబడిన బట్టలను ధరించుటయు.

(6) జాతీయ నైసికాధికారుల యాజ్ఞలను ఏమాత్రము గొణుగునటుగు లేక పరిపాలించుటయు.

(7) జాతీయ సేవలోనుండి నన్ను బంపివేయువఱకు నేను స్వయాంగముగ సహింసను పాటించుటయు, ఇతరులు పాటించునట్లు చూచుటయు (ఈవిధానమును కాంగ్రెసువారు రవలంబించునంతకాలమైనను)

(8) జాతీయ సేవలో నాకు సంబంధ ముండుంతకాలము నా కెట్టికష్టములు, అవాంతరములు, ఘటిల్లినను సంతోషపూర్వకముగ వానిని భరింతును. నేనుగాని నావై నాధారపడియుండువారుగాని ఇందుల కెట్టిపరిహారమును అప్రేక్షింపకుండుటయు.

నా విధిగ పరిగణింతు నని ఇందుములయును ప్రతిజ్ఞ నైకొనుచున్నాను.

దేశాభిమానులు గండు!

మేల్ నకదుట్లు కంద	రు ౧-౨-౦
దిండ్లు కంద	౦-౫-౦
స్వదేశీవస్తువులతో రయారు కాబడిన నలుపు నూలు పీసె ౧-కి	౬-౦-౦

వలయువారు నుండు నైకము పంపవలయును.
కా. వెం. రంగయ్య, కరిగిదుర్గం, నెల్లూరుజిల్లా.

హెన్రుల కాళీసోదాబుడ్లు

జర్మనీమేడ్ బుడ్ల స్టాక్ బాడ్లిగానున్నది. పెట్టె 1 కి 6 డెన్సులు చొప్పున భద్రముగా ప్యాక్లు చేయబడియున్నది. గ్రా. రు. 62-8-0 వంతున యితర ఖర్చులు లేక మద్రాసు నందు డెలివరీచేయబడును. జర్మనీ ఎస్సెన్సులు లిక్విడ్ రంగులు తక్కువ ధరల కిక్కిబడును. M. N. Naidu & Sons. 130, Big st, Triplicane, Madras.

కావలెను

మా జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నిచ్చు నట్టి మదనమంజరి మాత్రలను విక్రయించుటకు కన్ వానయ్య, ఏజెంట్లు కావలెను.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 27, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

సంపూర్ణ రామాయణము (ద్రామా)

ఇది నాటకసమాజములవారి ప్రదర్శనమున కనుకూలముగ నుండునట్లు ఒక్కరాత్రి సరిపోవునట్లు అద్భుతమైన కీర్తనలతో రసవంతమైన పద్యములతో బహుచక్కగా జి. కోటిశ్వరరావుగారిచే వ్రాయబడినది. చదివితీరవలెను. వెల రు. 1-4-0.

ఈ నెలఖర్చులోగా అర్ధ రిమ్మవారికి మార్గము రు. 1-0-0. పోస్టేజి రు. 0-8-0.

శ్రీ కన్యకామ్మవారి పాటలు వెల రు 0-5-0. పోస్టేజి రు 0-8-0.

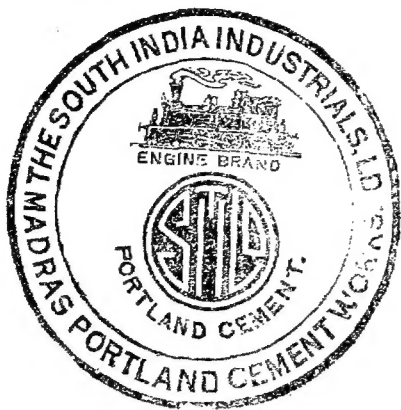
ఇందు కైత్యుల ౧౦౨ గోత్రములు : కరములున్న గలవు. హాస్య గ్రంథములు ప్రతి 1-కి అనా ఖరీదు.

(1) అంతాగమ్మత్తు, (2) రైలుతిర్రం, (3) బోగం పేతు, (4) ఆడంగుల మచ్చట్లు, (5) ఆడపాతు, (6) మగ పాతు, (7) కలివార్త, (8) శత్యామధురం, (9) ధనము, (10) పడుచు పెండ్లాము, ముసలిమగడు, (11) కైతన్న, (12) కథల కామరాజు.

పోలిశెట్టి రామయ్య, శ్రీ సీతారామాంజనేయకంపెనీ, బజారు, బెజవాడ.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

“ENGINE” BRAND PORTLAND CEMENT

కవలెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
గనులుత్రొప్పు కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
మునిసిపాలిటీలు
ఇండ్లుకట్టవారు

ఆందరును విశేషముగా వాడుచున్నారు. వలననగా:-

1. మాయొక్క “ఇంజిన్” బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు కుద్రమైన మూలకస్తుధులతో చేయబడుచున్నది.
2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము కుద్రముగా చేయబడుచున్నది.
3. అనేకరకములు చేయక, ఒక్కరేకము ఎంతబాగుగా చేయవచ్చునో అంతబాగుగా చేయబడుచున్నది. వైకెప్పిన కారణములచేత ఆందరును దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలమి సిమెంటుతో చేయబడిన ఆందరికిని తెలిసియున్నది.
4. సిమెంటు తీయవచ్చుడు “ఇంజిన్” బ్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు ఏలాపములు కలుగలేవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకుప్రాసిన వివరములు వ్రాయగలము.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వరుక్కు

సంతకాలు:

ది సౌత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోస్టుబెట్టు 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIES, LTD.

(8049)

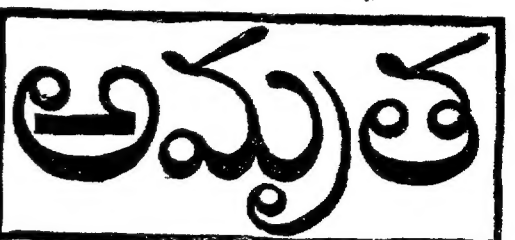
Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-83.

కేసరి-రత్నయము

కర్పూరయగోగ నివారణ:- స్త్రీలకు గలగు ఋతుకుల బహిష్టికావంతులు, అకాలబహిష్టి, మెలబాస్తీగాను తక్కువ కాను పోవుట కునుచుగోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధము, నూరికావాలెము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులునుట మొదలగు స్త్రీల మర్యాదలను కుద్రయ్య 12 బొమ్మ 8-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0

రక్తమగ్ని ప్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధము, అలీర్లము, కీళ్లనొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి కీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు లేవచ్చు నియ్యము 12 బొమ్మ 8-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0,

సర్వజ్వరనివారిణి

దీనికల 6 బొమ్మ 2-8-0; 3 బొమ్మ 1-8-0; 1 బొమ్మ 0-8-0

కేసరి కుటీరం.

ఆయుర్వేద అనుషధశాల,

88 పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసురోడ్డు, ఎరుంబూరు మౌనాస్.

పావ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతదమగు

లోకామయమార

కస్తూరి మాత్రలవలె

శరీరైక్తమగునారితగు నివ్యాసకము శరీరకటి తగని భారాకముగా చెప్పునచ్చున పీటిలో అక్షరకరమైన యే వస్తువు శరీరతద గావున అప్పుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంజేహమాలేక నేనించవచ్చును. ఈ మృతలు 8 నుండి 12 రకు కాంటూలుములో గాని లేక వట్టి పోటి లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చున ఎడల మందము అలీర్లము మలబద్ధము చికి బ్బరము బ్బరము మలేరియాబ్బరము కీరము వారము, దగ్గు, చడికెము నరముల నొప్పి ను

హీనక ఇంపు ఎంబా డేగు కలరా మున్నును ఇంకా అనేక వ్యాధులను దగ్గురకు రానియ్యదు. బబ్బులిగిన శరీర ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకపాటు మార్పంద ఈ నీన గునుస్తూలు వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు మోసాస్త్రీలు కూడ ఈ మృతలను నేనించి గుణమును పొగు చున్నారు. 250 మృతలు 8ల సీసా 1-8-0 కల 0-4-0 ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తే 0-4-0 ఒక సీసా 6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్తే 1-8-0 12 సీసాలు " " 2-18-0 25 సీసాలు " " 5-8-0

మద్రాసునందు అన్ని ముకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామన వైద్యశాల

(311-594)

మైసూరు

కంఠి చిలాములు - మండిట్ మైసూరు.

మిక్కిలి వున్న శరీరమును యిండియా శరీరమునందు మెదడునకు చలన గలగునకు కునుమాంద్యము వదలుటకును బ్లానకక్తి హెచ్చుటకును కలకంఠ్రుకలు కుక్కుర మాగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయూను ప్రతిపురుషుడూను ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

కలకంఠ్రుకలకు మారిన సాందర్యమును కలిగించి దానిని కాగుగా మెంతుటకు తగిన శక్తి కలమామెయిలు కలవు. యందును పోగొట్టును. తొలపములకు వట్టు నంటి మెత్తనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. వని మెండ గుటుకుల కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి మారిన కాంటిని కలిగించును. కామినియా ఆయిలు కలమామె అన్నిటిలోను శ్రేష్టమైనది. స్త్రీలకు: పురుషులకును, పెద్దవారికి మహావకారము మొదలగు తిసెడి. నేడు నీని మహామోగించుచుండు.

కల ఒక్కబుట్టి 1-0-0 ని. పి. చార్జ్ 0-6-0 అవాలు. మారుబుట్టు 2-10-0 ని. పి. చార్జ్ 0-12-0 అవాలు. 2. పి. మణి ముచ్చడ కమిషను రు. 0-2-0 ప్రత్యేకము.

సౌత్ ఏజెంటు. ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ. 155 నామ్మానగేరు, తాంకాం.

D 126 W 160.

మలయ చందనము.
గనేరియా ఆను సెగరోగమునకు కుకారము వధ్యములేదు. విచికారితో పనిలేదు. ఎలుపు, తొలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. స్త్రీల కునుకు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోధము. డబ్బీ 1-8 కల 2-4-0

1 చందనీ (మలయచందనమున కనుపానము) బొమ్మ 8-0-0

శ్రీ పావ వారి పంచాంగము

దుందుభి సంవత్సర పంచాంగము అచ్చులో నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క ఘన అందము తెలిసినదే. ప్రతి 1-8 0-2-8; నాలుగుప్రతులకు తక్కువ పి.పి. చేయము. ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. 12 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడకున్న దొరకవు. గంధర్వపార్వతీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

అమృతము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము

ల నగలును, యితరవస్తువులును, వాపనుఇచ్చినపుప్పు కొనివైకముయ్యబడును ఉమ్మిడి - రామయ్యశెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడను సరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట కుంచుడును. తయారున లేనివాటిని అతి శ్రమముగ ఆర్డరు మీరకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారివలన మానమృకము తెలిసికొనవచ్చును.

WINSTON STRATTON & Co.

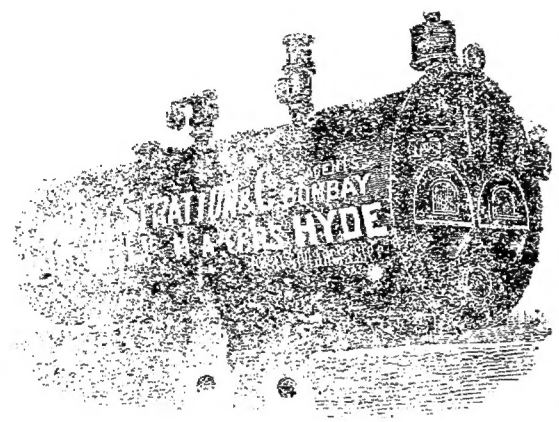
హా హా హా, ఎ హా అందు తో.

(2412)

పంజాబ్ ప్రభుత్వం మేజిస్ట్రేట్ ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీధి, బొంబాయి

[illegible]

హైదరాబాద్ లో కార్నిక్ గారి నివాసము.

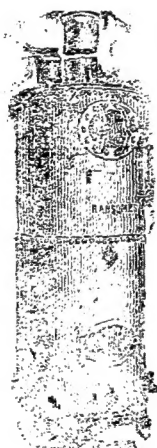
హైదరాబాద్ స్టేట్ బంకా షేరు హోల్డింగ్స్.
 షాదూర్ నికి లా. షేరులు నికి లా. వనశంకరాను.

[illegible]

వర్తి కల్ భూయిల్.

అంకం మల్టీప్లయర్ బాయిలర్లు.
స్ట్రీమింగ్ కంప్రెషన్ 20 పాసులు కేవలం
100 పా. 120 పా. 150 పా. వరకు ఉన్నాయి.

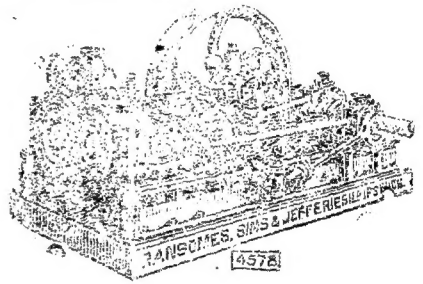

స్వీచూ కర్పి-ంగు (పైవ.రూ. ౪౦) పానములు -మొదల
100 పానముల్లోకురదవండును.

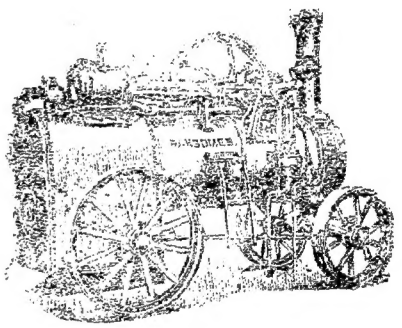
ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
సప్తయి చేయుదుము.
మాది జిన్నంగు మెషినరీ, వాటిసామానులు
మాది (పెన్సింగు) మెషినరీ
మాది పిన్సింగు మెషినరీ
మాది వీరింగు మెషినరీ
అన్నిరకముల స్టీను ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీను వాయిలర్లు
కోలిక్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషినరీ
నూనె మిల్లు మెషినరీ
మంచుగడ్డచేయు మెషినరీ [నూనె
పడ్లు బియ్యముచేయు మెషినరీ వాటి సామా
అన్నిరకముల కుంపింగు మెషినరీలు
గొగ్గలు, పళ్లెసాయ నుంబంధమైన కొరముట్లు
రగన నూనె కుర్రడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
రిఫ్టిక్ లైటింగు (స్టాట్టు) కొరముట్లు
లేకులు కర్కుసాపు కొరముట్లు
ట్టులు మెట్టింగు, కష్టింగులు, పెట్టెట్టులు
కాట్ బరన్ ఆందు కాన్సు విరన్ ఫుల్లిజు-
రగయరా అన్నిరకముల సామానులు.

నైడో బైసైడో కాంపాండు
'హిందూస్థానీ' ఎరిజియలు.

(కానీ కృష్ణాత్మ మొనమంటి పోలో తీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సెటిలైట్లకు ఇంటిముఖ కూడ గలవు.

శాస్త్రీయ కౌశలము ఎరిగినవారు.

పోర్టుబల్ స్ట్రీము ఎంచినవి.
 పోర్టుబల్ సింగిల్, డబుల్ సిలండర్లు గలవి.
 స్ట్రీము వెయరు 120 హానులు గలవి.
 కాంచాండు—పూర్వ, బుగ్గె వెయర్ సిలిండర్లు.
 స్ట్రీము వెయరు 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ క్రెడిటు లేక

తెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యందు ఇంగ్లీషు స్టూడు ఇంపార్టింగు కంపెనీ ప్రొవైడును గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికెనను వ్రాయవలెను.

అడవికొండనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్క, శైత్యము, గడిశము, రొమ్మగడిశము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పలు,
పోట్లు, బెణుకులు, చిల్లలు మొదలగు నొప్పలకు దివ్యామృతము.
చక్కని పట్టిలో నూనె కల దున్న 0—10—0; దబక 1-2 రూ 5—12—0. బొడ్డుపువ్వుల నీరు

శ్రీ లాంజనం డిపో. { 109, ప్రెస్ రోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబుకెట్టి ఏధి, మదరాసు.

